

Tilstandsrapport 2. tertial 2023

Sarpsborg kommune

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Innhold

Samfunnsutvikling.....	4
Prioriterte tiltak	4
Medarbeiderresultater.....	16
Mål	16
Prioriterte tiltak	17
Økonomisk status	19
Investeringer	23
Kommuneområde helse og velferd.....	34
Tjenestemål.....	34
Kommunen har hittil i år ikke mottatt nye klager/saker fra Statsforvalter eller Helsetilsynet.	35
Færre har blitt bosatt med bistand fra «Avdeling bolig» i andre tertial. Det er ingen ventelister, til tross for at antall kommunale boliger er redusert gjennom salg.	35
Målingen av “Andelen pasienter over 67 som er ernæringskartlagt” er et usikkert tall. Avvik i måten ernæringskartleggingen er dokumentert kan være en forklaring på det lave måltallet.....	35
Brukerundersøkelsene i heldøgn- og boveiledningstjenestene ble gjennomført i 2017. Det ble gjennomført ny brukerundersøkelse i hjemmetjenestene i juni 2023.....	35
Antall saker pr saksbehandler i Sarpsborg er høyere enn sammenlignbare kommuner. ...	35
Prioriterte tiltak	35
Økonomi.....	43
Kommuneområde oppvekst.....	45
Tjenestemål.....	45
Prioriterte tiltak	45
Økonomi.....	49
Kommuneområde samfunn	52
Tjenestemål.....	52
Virksomhet byggesak, tilsyn, landbruk og kart.....	54
Tjenestemål rapporteres årlig.	54
Prioriterte tiltak	54
Økonomi.....	59
Kommuneområde organisasjon.....	60
Tjenestemål.....	60
Prioriterte tiltak	60
Økonomi.....	60
Kommuneområde teknisk	62
Tjenestemål.....	62
Prioriterte tiltak	63
Økonomi.....	69

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Kommuneområde teknologi og endring.....	70
Tjenestemål.....	70
Prioriterte tiltak	70
Økonomi.....	72
Kommunedirektøren	73
Økonomi.....	73

Samfunnsutvikling

Prioriterte tiltak

Vedtatte styringsdokumenter

Kommuneplanens arealdel 2024 - 2036	
<p>Hovedmål: Hovedmålet for arealutvikling er: «Sarpsborg – en bærekraftig og transporteffektiv kommune med et aktivt sentrum».</p> <p>Arealplanen er et verktøy for nå målene i samfunnsplanen. Arealplanen skal bidra til befolkningsvekst og arbeidsplassvekst. Den skal gi disponibelt areal til å dekke framtidige boligbehov, tjenestebehov, teknisk infrastruktur og transportbehov, og den skal sikre natur- og friluftslivsområder. Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft skal ligge til grunn sammen med nasjonale og regionale føringer.</p> <p>Arealplanen skal sikre forutsigbar arealutvikling og være et godt styringsverktøy for detaljplanlegging og byggesaksbehandling.</p>	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Utarbeide områdereguleringsplan bydelssenter Grålum	Det er inngått finansieringsavtale med Viken fylkeskommune og Statens vegvesen, region Øst. Arbeidet med områdereguleringsplanen starter høst 2023.
Kartlegge områder med erosjonsfare i kommunen. Lage et mer detaljert aktsomhetskart for kvikkleireskred.	NVE utarbeider aktsomhetskart kvikkleireskred innen utgangen av 2023. Det jobbes med å finne ut av hvordan kartlegging av områder med erosjonsfare best kan gjøres.
Kartlegge friluftslivsområder i kommunen (mer detaljert enn kartleggingen gjennomført i 2019)	Er planlagt startet etter at arealplanen blir vedtatt.
Gjennomføre prøveprosjekt innfartsparkering	Rådhusveien kan bli klar til bomringen kommer opp. De to andre plassene blir ikke ferdig. Skjebergveien må gjennom geoteknisk undersøkelse og omfattende søknadsprosess. Bane Nor har nylig gitt aksept til leie ved Ise stasjon, men det kreves søknad og opparbeidelse.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Hovedmål: Sentrumsplanen tilrettelegger for at 40% av befolkningsveksten i kommunen skal skje i sentrumsplanområdet. Dette tilsvarer 3500 personer og 2400 nye arbeidsplasser frem mot 2030.

Sentrumsplanen har syv plangrep:

- Vi utvikler en kompakt by med gangavstand til dagligdagse gjøremål
- Vi utvikler sentrumstriangelet med nytt, fremtidsrettet stasjonsområde som motor
- Vi bygger den moderne byen på historisk identitet
- Vi tilrettelegger for urban bebyggelse
- Vi tilrettelegger for fleksibel kvartalsutbygging
- Vi styrker offentlige byrom
- Vi styrker byens attraktivitet ved å sette miljøvennlig transport i fokus

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
<p>Utarbeide detaljreguleringsplan for Rosenkrantz gate og stasjonsområdet. Gaten skal utvikles til en ny hovedadkomstgate mellom Sarpsborg stasjon og gågata. Det er gjennomført en mulighetsstudie.</p>	<p>Planarbeidet er igangsatt. Det jobbes med trafikkutredning i første fase av prosjektet som kjøremønster for buss opp mot reisetorget/stasjonen, prioritering av funksjoner i gaten og på reisetorget, kryssløsning mot fv. 118, og alternativ trase for tungtransport. Det pågår samtidig dialog med gårdeiere/utviklere av omkringliggende kvartaler, samt offentlige myndigheter som Bane NOR, Viken fylkeskommune og ØKT for å finne omforente løsninger.</p>
<p>Gjennomføre utviklingsprosjekter i sentrum. Prosjektene koordineres i ByKraft.</p>	<p>Det pågår jevnlige arbeidsmøter og Bykraftmøter med Sarpsborg næringsforening og i Sarpsborg for koordinering av prosjekter. 27.04.2023 ble samarbeidsavtale for Bykraft vedtatt i formannskapet, samt årsrapport for 2022 og handlingsplan for 2023. Prosjekter fra handlingsplanen i 2023 er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppgradering av Pellygata og Nils Hønsvalds gate, inkl. Asbjørn Halvorsens plass • Områdesatsning Østre bydel • Regulering av Rosenkrantz gate og nytt reisetorg • Nytt bibliotek • Skulptursti Kulås • Mobilitetshus • Infopyloner

	<ul style="list-style-type: none"> • Torget • Levende lokaler i sentrum • Skilting av sykkelruter • Sykkelparkering • Sykkelfelt i sentrum • Hurtiglader for elbil i sentrum • Midlertidighet • Søknadssamarbeid • Markedsaktiviteter, seminarer, konferanse og kommunikasjon
<p>Oppgradere Pellygata.</p>	<p>Oppgradering av Pellygata er prosjektert og ble lagt ut på anbud i mars for valg av entreprenør. Entreprenør for byggearbeidene ble valgt i mai. Gågate i Nils Hønsvaldsgate inngår i dette prosjektet. For status se under.</p>
<p>Etablere gågate i Nils Hønsvaldsgate nord.</p>	<p>Oppgradering av nordre del av Nils Hønsvalds gate er prosjektert og ble lagt ut på anbud i mars for valg av entreprenør. Entreprenør for byggearbeidene ble valgt i mai. Dette er en del av Pellygata-prosjektet. Prosjektet er i hht plan.</p>
<p>Ta i bruk utbyggingsavtaler i byutviklingsprosjekter.</p>	<p>Formannskapet har vedtatt at alle utbyggingsområder i utgangspunktet skal vurderes for utbyggingsavtaler. For at kommunens arbeid med utbyggingsavtaler skal være effektivt og forutsigbart skal følgende metode brukes:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Utarbeide en tiltaksplan for fremtidig teknisk infrastruktur innenfor Østre bydel. b. Vurdere behov for å utarbeide veiledende plan for offentlig rom (VPOR)/tiltaksplan for andre områder i kommunen. <p>Prosess pågår for inngåelse av flere utbyggingsavtaler. Eksempler på aktuelle byutviklings-prosjekter som vurderes i utbyggingsavtaler</p>

er lekeplass på kvartal 88 og kulvert under jernbanen ved Pappen.

Kommunedelplan for klima og energi 2021-2030

Kommunedelplan for klima og energi 2021-2030 inneholder ambisiøse målsetninger for å redusere klimagassutslipp og bruk og produksjon av energi. Planen beskriver hovedmål, delmål og strategier for hvordan kommunen skal kutte i sine klimagassutslipp. Kommunen, som forskjellige aktører, har en stor rolle i arbeidet og må gå foran om et godt eksempel innen egne virkeområder.

Klima- og energiplanens hovedmål:

- Innen 2030 skal klimagassutslippene i Sarpsborg være redusert med minst 50 % sammenlignet med 2016.
- Sarpsborg skal bidra til at Østfold-regionen oppnår netto null CO₂- utslipp innen 2050 ved både kraftig å redusere utslippene og øke CO₂-fangst i Sarpsborg.
- For å bidra til det globale lavutslippssamfunnet innen 2050 skal Sarpsborgsamfunnet øke ressurseffektiviteten og redusere klimafotavtrykket fra varer og tjenester vi kjøper.
- Innen 2050 skal all energibruk i Sarpsborg være fossilfri eller avfallsbasert.
- Sarpsborg kommune som organisasjon skal være fossilfri innen 2030. Unntak kan kun gis om det ikke finnes tilgjengelig teknologi.

Prioriterte tiltak

Tiltak framgår av klimabudsjettet, som inngår i kommunens handlingsplan og rulleres årlig

Status per 2. tertial 2023

Tiltak og prosjekter i klimabudsjettet følges opp individuelt og rapporteres på i årsrapporten.

Kommunedelplan folkehelse 2016 – 2027

Hovedmål: Folkehelsen og levekårene skal bedres og levekårsforskjellene skal utjevnes gjennom tilrettelegging og mobilisering.

Prioriterte tiltak

Bygge kunnskap hos ledere, medarbeidere/saksbehandlere og politikere om folkehelse. Det er behov for kunnskap for å bruke systemene og forankre folkehelse i alt kommunen gjør.

Sikre en god overgang fra gjeldende kommunedelplan folkehelse til ny kommunedelplan for folkehelse og forebygging.

Arbeide for at alle skoler og barnehager i Sarpsborg på sikt blir implementert i konseptet helsefremmende skoler og barnehager. I dette ligger blant annet fokus på kosthold og fysisk aktivitet.

Status per 2. tertial 2023

Tema folkehelse inngår i lederopplæringen og arbeidsmiljøopplæringen.

Ikke iverksatt. Arbeidet med ny kommunedelplan er utsatt til porteføljeprogrammet «Samhandling til beste for barn og unge» er avsluttet.

7 av 10 kommunale barnehager er godkjent som helsefremmende. Godkjenningsordning for skoler er avviklet. Alle skolene jobber gjennom helhetlige læreplaner etter

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	nasjonale og lokale føringer på områdene kosthold og fysisk aktivitet.
Gjennomføre Ungdata-undersøkelse på 5. – 10. trinn (gjennomføres hvert tredje år i samarbeid med KORUS Øst og OsloMet).	Planlagt gjennomført i 2025.

Kommunedelplan mangfold, inkludering og likeverd 2016 – 2028	
Hovedmål: Sarpsborg er en kommune uten diskriminering og mobbing. Mangfold, inkludering og ytringsfrihet er viktige verdier. Kommunen gir likeverdige tjenester til alle innbyggere.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Gjennomføre årlige samfunnskonferanser og kompetansetilbud med temaer som bidrar til gode holdninger og kunnskap om likeverd og inkludering. Tilbudene reflekterer ulike grupper og perspektiv innenfor mangfoldet og er åpne for alle. Samarbeide med Flerkulturelt råd og frivilligheten om flere av tilbudene.	Gjennomført samling for muslimske trossamfunn. Hatt møter med Sarpsborg Pride og bidratt til gjennomføring av Sarpsborg Pride. Møter i Flerkulturelt råd. Planlagt konferanse 12. oktober.
Ivareta barn og unges rett til et trygt og godt barnehage- og skolemiljø gjennom <i>Handlingsprogram tett på for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø- forebygging av krenkelser, utenforskap og ensomhet</i> vedtatt 06.10.2020.	Handlingsprogrammet implementeres gjennom utarbeidelse av filmer med lokale eksempler på god praksis til bruk som utgangspunkt for refleksjon i virksomhetene i oppvekst. Retningslinje for innhenting av barnets stemme med tilhørende maler bidrar til handlingsprogrammets intensjon om å sikre barn og elevers rett til å ha det trygt og godt. Retningslinjer og prosedyrer som berører barn og elevers psykososiale barnehage- og skolemiljø forankres i handlingsprogrammet, og utarbeides i tråd med dets verdigrunnlag.
Videreutvikle mangfoldsdagen Folk i Sarp og Åpen møteplass i kulturskolens lokaler. Se på nye samarbeidsformer og konstellasjoner, slik at enda flere barn og unge kan få et undervisningstilbud der de kan delta i konseptet Kulturskopera.	Mangfoldsdagen Folk i Sarp ble arrangert lørdag 10. juni. Åpen møteplass fortsetter med søndagsåpent. Folk i Sarp-kulturkafè planlegges arrangert en gang i måneden. Nye samspillgrupper til Kulturskopera fortsetter høsten 2023.
Forsterke arbeidet med å rekruttere mangfold til kommunale stillinger for å	Det jobbes kontinuerlig

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

sikre et inkluderende, likeverdig og mangfoldig arbeidsmiljø.	med mangfold i rekrutteringsarbeidet, arbeidspraksis og i lærlingeordningen. Ved evaluering av lederopplæring og «Vi i Sarpsborg» vil mangfoldsperspektivet få et tydeligere fokus.
---	---

Næringsutvikling	
<p>Jobbene for fremtiden: Mål i samfunnsplanen: Sarpsborg skal ha minst 33.000 arbeidsplasser i 2030. Dette forutsetter en økning på rundt 6.000 fra 2017 til 2030.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sarpsborg og Søndre Viken næringsregion* er et attraktivt område å etablere ny virksomhet, og eksisterende virksomheter har gode muligheter for vekst og lønnsomhet. • Sarpsborg og Søndre Viken næringsregion har et bærekraftig og framtidrettet næringsliv. • Søndre Viken næringsregion oppfattes som en helhetlig og attraktiv næringsregion. • Næringslivet har tilgang til relevant kompetanse for morgendagens utfordringer <p>*Nærings samarbeidet i Nedre Glomma har blitt utvidet til å omfatte Haldenregionen. Regionrådet har vedtatt at det nye navnet på nærings samarbeidet er Søndre Viken næringsregion (SVIPR).</p>	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Videreføre nærings samarbeidet i Søndre Viken næringsregion, herunder oppfølging av den regionale næringsstrategien. Målsettingen er å øke regionens næringsattraktivitet i konkurransen mot næringsregioner i Viken og Norge. Dette gjøres i samarbeid med næringsforeningene og destinasjonsselskapene i regionen	Nærings samarbeidet har spesielt fokus på følgende områder i tråd med føringer fra SVIPR 06-04.2022. <ul style="list-style-type: none"> • Elektrifisering av industrien • Regional næringsattraktivitet • Arbeid med utenforskap • Helsere relatert næringsklynge
Følge opp samarbeidet i Osloregionen og Søndre Viken Interkommunale Politiske Råd (SVIPR).	Sarpsborg kommune representerte SVIPR i faggruppen for næring i Osloregionen frem til juni 2023. Dette er nå overtatt av Fredrikstad kommune.
Relansere Smart City Sarpsborg, ved at det fokuseres på smarte innkjøp og smart mobilitet på Grålum.	Arbeidet er ikke prioritert grunnet manglende ressurser.
Bidra til å utvikle en helsere relatert næringsklynge på avsatt næringstomt ved sykehuset på Kalnes.	Forprosjekt Helsebasert næringsutvikling er startet opp. Sarpsborg kommune er representert i styringsgruppen ved direktør og assisterende direktør for Helse og velferd, samt næringsrådgiver.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Bidra til SPIN sitt inkubatorprogram.	Sarpsborg kommune har innvilget støtte med kr. 400.000, - til støtte av SPIN for 2023.
Delta i et samarbeid med NAV, næringsforeningene og kommunene i Søndre Viken om å redusere utenforskap gjennom å få folk i arbeid.	Samarbeidet er spisset med utgangspunkt i de funn som ble gjort i medvirkningsløpet for utarbeidelsen av nytt handlingsprogram for næringsutvikling.

Bypakke Nedre Glomma

Hovedmål:

- Nedre Glomma-regionen skal ha nullvekst i personbiltrafikken. Dette innebærer økt andel kollektivreiser og syklistar.
- En nullvisjon om ingen drepte eller hardt skadde i veitrafikken
- Utslippet fra veitrafikken og slitasje på veinettet skal reduseres.
- Bedre fremkommelighet og redusert reisetid for kollektiv- og næringstransport
- Utvikle gode knutepunkter for effektive bytter mellom ulike transportmidler

Prioriterte tiltak

Status per 2. tertial 2023

Følge opp den vedtatte samarbeidsavtalen Sarpsborg kommune har med Viken fylkeskommune, Fredrikstad kommune, Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet for felles løsninger av transportutfordringer.

Følges opp løpende.

Følge prosessen med bompengeproposisjon og ekstern kvalitetssikring (KS2) av Bypakke Nedre Glomma, fase 2, med sluttbehandling i Stortinget.

Bypakke Nedre Glomma, fase 2 ble vedtatt av Stortinget 13. april.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Følge opp prosjektene som har finansiering gjennom statlige belønningsmidler og/eller i Bypakke Nedre Glomma, fase 2.</p> <p><u>Følgende G/S-prosjekter er under planlegging/utbygging:</u></p> <p>1) G/S-veg Vingulmorkveien og Tuneveien: Samarbeider med Viken fylkeskommune for å planlegge/ bygge sammen med fylkeskommunens planlagte kulvert under fylkesveien.</p> <p>2) G/S-vei Rådmann Dalens vei:</p> <p>3) G/S-vei Ordfører Karlsens vei – Nesleveien:</p> <p>4) G/S-vei Lande skole: Tiltaket er skissert, men vil bli gjennomført først i 2025 sammen med VA-arbeid.</p> <p>5) Sykkelfelt St. Marie gate:</p> <p>6) G/S-vei fv. 581 Småbergveien – Lundeveien:</p> <p>7) G/S-vei Greåkerdalen:</p>	<p>1) Arkeologiske utgravinger blir ferdigstilt i løpet av oktober 2023. Grunnerverv er i gang. Planlagt byggestart høsten 2024.</p> <p>2) Arkeologiske utgravinger blir ferdigstilt i løpet av oktober 2023. Grunnerverv er i gang. Planlagt bygging 2027.</p> <p>3) Kommunen har vedtatt bruk av belønningsmidler til dette prosjektet, men det er utfordringer med grunnerverv.</p> <p>4) Tiltak er skissert, og blir gjennomført sammen med VA-arbeidet i 2025.</p> <p>5) Skiltvedtak er i orden. Planlagt byggestart 2024.</p> <p>6) Planlagt oppstart bygging er 2024.</p> <p>7) Oppstartsmøte med planavdelingen er gjennomført og prosjektet er i gang med reguleringsjobben. Planlagt vedtak høst 2025.</p>
<p>Følge og bidra i Viken fylkeskommunes pågående arbeid med ny bru over Glomma i Sarpsborg (ny Sarpsbru) i reguleringsplan for fv. 118. Sarpsborg kommune behandler sak om sluttbehandling og vedtak av reguleringsplanen.</p>	<p>Viken fylkeskommune har startet opp det forberedende arbeidet med reguleringsplan for fv. 118 Ny Sarpsbru. Sarpsborg bystyre vedtok 15.06.23 at brualternativ 2 legges til grunn for videre detaljregulering.</p> <p>Oppstart av planarbeid ble varslet i Sarpsborg Arbeiderblad lørdag 19.august. Frist for innspill onsdag 20.september.</p> <p>Det har i tillegg blitt avholdt et åpent møte på Fylkeshuset 31.august, i to sesjoner. Det ble gitt informasjon om reguleringsprosessen /status, grunnerverv, i hvilken trasé veien er</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	tenkt planlagt og hvordan man kan sende inn innspill.
Følge og bidra i Viken fylkeskommunes pågående arbeid med reguleringsplan fv. 109 Råbekken – Torsbekkdalen	Reguleringsplan for fv. 109 ble vedtatt av Sarpsborg bystyre 15.06.23.
Sarpsborg kommune behandler sak om sluttbehandling og vedtak av reguleringsplanen i 2023.	

Områdesatsning Østre bydel	
<p>Hovedmål: Områdesatsningen skal bedre levekårene, utvikle bydelen og gi varige endringer. Arbeidet følger samfunnsplanens mål om å utvikle Sarpsborg til et attraktivt sted å bo, jobbe og oppleve i et bærekraftperspektiv, samt sentrumsplanens anbefaling om å styrke sentrumstriangelet og utvikle Østre bydel som et kultursentrum med fokus på kultur -, nærings - og offentlige tilbud. Det skal gjøres tiltak med de fysiske omgivelsene, det sosiale miljøet og tjenestene som tilbys i området.</p> <p>Økonomisk bærekraft</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle attraktive arbeidsplasser • Bygge kultur for innovasjon og nyskaping. • Slippe til menneskelige ressurser i lokalsamfunnet • Øke sysselsettingen <p>Sosial bærekraft</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygge sosiale nettverk • Satse på barn og unges vilkår for læring, mestring og mening • Satse på utdanning <p>Miljømessig bærekraft</p> <ul style="list-style-type: none"> • Satse på sirkulærøkonomi (gjenbruk, reparasjon og materialgjenvinning) • Kompakt sentrum med grønt områder 	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Gjennomføre områdesatsning (jf. FK 17/22) i tråd med programbeskrivelse og handlingsprogram.	Områdesatsningen gjennomføres i tråd med programbeskrivelse og handlingsprogram som allerede vedtatt.
Igangsette prosjektering og utvikling av kvartal 88 som dekker planformål og kommunal infrastruktur. Sees i sammenheng med behovet for nærmiljøanlegg og møteplass. I Sentrumsplan 2019-2031 er kvartal 88 satt av til park, lekeplass og sosial møteplass for alle aldre.	Anskaffelsesprosessen planlegges høsten 2023, med planlagt oppstart av prosjektering 1.kvartal 2024.
Etablere bydelskontor med hensikt å komme i kontakt med beboere, næringsliv, frivillige og andre aktører samt å være en møteplass for kommunens tjenester og brukere.	Lokaler for bydelskontoret er bestemt, og en leieavtale er signert. Forventet åpning er satt til november 2023.
Starte opp metodearbeid «Sammen skaper vi det gode hjemstedet i Østre bydel». Dette er ressursbasert lokalsamfunnsutvikling med fokus på innbyggerinvolvering, myndiggjøring og deltakelse. Hensikten er å utvikle bærekraftige tiltak og prosjekter basert på innbyggernes iboende ressurser. Sees i sammenheng med etablering og drift av bydelskontoret.	Arbeidet er igangsatt. Prosjektleder ansatt i 60% stilling. Det er etablert dialog med ulike aktører i Østre bydel og medvirkningsprosesser er planlagt for høsten 2023.
Etablere nærmiljøtilskudd for små og store tiltak som kan bidra til et bedre nærmiljø i Østre bydel og som beboer- og velforeninger, frivillige lag og organisasjoner, næringsliv og andre kan søke på.	Midlene for 2023 er delt ut og nye midler lanseres i 2024.
Videreutvikle plangrep 2 «Sentrumstriangelet» i Sentrumsplanen 2019-2031 med Østre bydel som kultursentrum. Første fase; definere kultursentrum og kartlegge gårdeiere, næringsdrivende og kulturaktører.	Tiltaket sees i sammenheng med GNIST prosessen. Oppstart 1.september.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Gjennomføre nullpunktsanalyse for næringsutvikling i Østre bydel for deretter å analysere utviklingen med et treårsintervall.	Planlagt gjennomført høsten 2023.
Gjennomføre områdesatsningskonferanse annethvert år med hensikt å være møteplass og medvirkningsarena for alle interessenter i områdesatsningen.	Tiltaket sees i sammenheng med statlig samarbeid om områdesatsing.
Miljøgate St Marie - Gjennomføre mulighetsanalyse som ser på potensiale og muligheter for, samt effektene av ulike fysiske tiltak som vil kunne bidra til mindre personbiltrafikk og økt gåing og sykling i St. Maries gate. Tiltaket sees også i sammenheng med å styrke Østre bydel som kultursentrum og utnytte ringvirkningene av Sarpsborg scene.	Midlertidige tiltak planlegges høsten 2023.
Utarbeide årlig kommunikasjonsplan	Ferdigstilt første utkast. Endelig kommunikasjonsplan sees i sammenheng med et statlig samarbeid om områdesatsing.
Delta i Husbankens storbynettverk for områdesatsninger for erfaringsutveksling og kompetanseheving gjennom webinarer, møter og konferanser.	Deltatt på Storbynettverkets webinarer i januar, februar, mars, juni og august.

Tiltak mot utenforskap	
<p>Hovedmål: Motvirke utenforskap* på kort og lang sikt ved å bidra til at flest mulig kan klare seg selv, realisere sitt potensial og skaffe seg arbeid.</p> <p>Barn som lever i husholdninger med lav inntekt, har i liten grad mulighet til å gjøre noe med situasjonen samtidig som konsekvensene ofte blir store for dem. De deltar i mindre grad i aktiviteter enn andre barn. Dette kan ha ulike følger som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ensomhet og opplevelse av utenforskap - større sannsynlighet for ikke å trives på skolen - psykiske helseproblemer hos barn – generelt sosial ulikhet i helse - økt sannsynlighet for at barna selv får lav inntekt når de blir voksne. <p>Utviklingsarbeidet og tiltakene nedenfor skal medvirke til at barnefamilier ikke skal forbli i en situasjon med vedvarende lav inntekt, men komme ut av det gjennom utdanning og arbeid:</p> <p><i>*Personer i utenforskap: personer i alderen 20-66 som er uten jobb, som ikke er under utdanning eller som ikke mottar alderspensjon/offentlig AFP. Personer som mottar trygd er i utenforskap.</i></p>	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Gjennomføre økonomisk rådgivning i et samarbeid mellom NAV og team bolig slik at flere kan gå fra «leie til eie» av egen bolig (Økonomihub-prosjektet).	Prosjektet ble avsluttet 31.12.2022 og er lagt ut i drift.
Videreføre ungdomsfellesskapet på Alvim. Ved bruk av styrkebaserte prosesser (ABCD metoden) skal ungdom lære å utvikle sitt eget nærmiljø og ta aktivt grep om eget liv og helse. Ved å inkludere ungdommene i alle prosesser og beslutninger vil de kunne oppleve mestring og mening, og de vil kunne bidra til å skape aktiviteter for andre ungdommer i sitt nærmiljø. Aktivitetene og tilbudene skal være gratis, inkluderende og uten påmelding.	Det jobbes godt med ABCD-metoden og med utvikling av nærmiljøet i samarbeid med skolen og velforeningen. Treffene annenhver fredag er godt besøkt av unge i alderen 13-19 år, og det er en god balanse mellom kjønn. Tilbudet benyttes også av ungdommer fra andre deler av kommunen.

Handlingsprogram mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme	
Hovedmål: Sammen skaper vi det gode og trygge hjemstedet	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Gjennomføre prosjektet Ung Motkraft, en styrkebasert allianse som arbeider sammen for et trygt Sarpsborg (finansiert gjennom Gjensidigestiftelsen, Trygg By Norge og Nordic Safe Cities)	Er i rute, tilskudd fra Gjensidigestiftelsen frem til februar 2024.
Følge opp samfunnet Sarpsborg sitt medlemskap i Nordic Safe Cities.	Gjennomføres.
Utarbeide undervisningsopplegg eller temaforslag for skolene, næringsliv, lag og foreninger for å øke mediekritisk forståelse. Dette er viktig for å forhindre polarisering, hat og utrygghet.	Ikke igangsatt. Ivaretas igjennom læreplan i skolene. Dialogdag i skolen har dette som (?) tema. Avtale med Inspiria om opplegg for Sarpsborg elever. Medietilsynet har utarbeidet nye opplegg. Workshops på Interaktiv park.
Medvirke til at politikere og ansatte går foran som gode eksempler med nulltoleranse for hatefulle og rasistiske ytringer. Dette omfatter å arrangere temasamling for politikere og de ulike rådsorganene om ytringsfrihet, hatytringer, hatkriminalitet og ekstremisme.	Erklæring for trygg debatt undertegnet av formannskapet og flere politikere. Temasamling gjennomført for politikere 24.august. Trygg debatt om god debattkultur utført juli og september 2023.
Opprette dialog om trygg debatt med lokale medier, deriblant ytringsfrihet, hatytringer, hatkriminalitet og ekstremisme.	Temasamling med politikere, politiet, lokalt media og kommunen utført.
Sikre helhetlig individuell oppfølging og familiestøtte i saker med bekymring for radikalisering og ekstremisme.	Løpende arbeid. Statlig tilskudd frem til 1. april 2024.
Gjennomføre samling med politi, kommunen og alle trossamfunn om forebyggende trygghetsiltak.	Øst politidistrikt gjennomfører samlinger. Kommunen planlegger en samling før nyttår. Sees også i sammenheng med samarbeidsmøte med muslimske trossamfunn, politi og kommunen i kommunedelplan for mangfold, inkludering og likeverd.
Etablere rundbordmøter i forbindelse med kriser eller akutte hendelser. Herunder utarbeide en egen standardprosedyre for gjennomføring av rundbordmøter i Sarpsborg.	Under arbeid.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart	Status per 2. tertial 2023
Planstrategi Sarpsborg kommune 2025-2028	2023	Arbeidet vil bli påbegynt i 2024.
Kommuneplanens arealdel	2017	Revidert høringsutkast er sendt til politisk behandling i formannskapet 31.08.2023 og bystyret 21.09.2023. Bystyret utsatte saken til 2. november. Planlagt høring november og desember
Kommunedelplan for folkehelse og forebygging	2021	Utsatt oppstart til 2025. Avventer gjennomføring av porteføljeprogram «Samhandling til beste for barn og unge» som avsluttes i 2024.
Kommunedelplan for naturmangfold	2021	Vedtatt av bystyret 13.04.2023.
Kommunedelplan mangfold, inkludering og likeverd	2021	Vedtatt av bystyret 15.06.2023.

Medarbeiderresultater

Mål

Medarbeider		
	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Mål: Attraktiv arbeidsgiver		
Antall søkere på stilling		> 20
Turnover	%	< 10 %
Antall lærlinger		100
Antall praksisplasser		520
Tilsetting av lærlinger i faste, fulle stillinger etter endt læretid.		10
Mål: Utviklende arbeidsmiljø		
Medarbeiderundersøkelsen - samlet resultat		4,5
Mål: Redusert sykefravær		
Sykefravær totalt	8,1 %	< 7,2 %
Mål: Mindre uønsket deltid og vikarbruk		
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	82,8 %	> 88 %
Antall medarbeidere med stilling under 40 %	540	< 400
Andel midlertidige ansatte ¹	3,7 %	< 5,0 %
Timelønn til ansatte, årsverk ²	305	< 250
Andel medarbeidere med fast 100 % stilling	55,4 %	> 60 %

Attraktiv arbeidsgiver og utviklende arbeidsmiljø rapporteres det på i forbindelse med årsrapporten, ikke i tertialrapportene.

Sykefravær

Sykefraværet ved utgangen av 2. tertial 2023 for hele kommunen er på 9,3 %. Sykefraværet 2. tertial 2022 var på 8,7 %.

Tabellen under viser sykefravær ved utgangen av 2. tertial

	2020	2021	2022	2023
Januar	9,3 %	10,0 %	11,0%	11,2 %
Februar	9,1 %	9,6 %	12,4 %	10,9 %
Mars	10,7 %	10,9 %	11,4 %	11,2 %
April	7,4 %	7,6 %	8,5 %	8,9 %
Mai	8,4 %	8,4 %	8,4 %	9,9
Juni	7,5 %	7,5 %	7,6 %	9,3
Juli	4,9 %	4,9 %	4,9 %	6,0
August	6,8 %	6,1 %	5,5 %	7,2

¹ Antall midlertidig ansatte sett i forhold til totalt antall faste og midlertidig ansatte

² Totalt antall utbetalte arbeidstimer, som ikke er fastlønn, omregnet til årsverk. (Basert på et gjennomsnittlig årstimetall på 1900 timer).

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Tabellen viser sykefravær fordelt på kommuneområdene for 2. tertial.

Ny org 2016/2019*	2020	2021	2022	2023
Hele kommunen	9,1 %	8,4 %	8,7 %	9,6 %
Samfunn	5,6 %	4,8 %	5,8 %	4,9 %
Helse og Velferd	10,5 %	9,9 %	9,7 %	10,5 %
Organisasjon	6,1 %	4,6 %	4,2 %	4,9 %
Oppvekst	8,1 %	7,4 %	8,4 %	9,3 %
Teknisk	9,2 %	7,3 %	7,3 %	8,9 %
Teknologi og endring*	2,3 %	3,4 %	4,0 %	6,3 %

Deltid og vikarbruk

	2022	1.tertial 2023	2.tertial 2023
Antall medarbeidere med stilling under 40%	444	434	540
Andel midlertidig ansatte – av totalt ansatte	4,9 %	4,9 %	3,7 %
Gj.snitt stillingsstørrelse i kommunen	86,1 %	86,2 %	82,8 %

Det er knyttet noe usikkerhet til kvaliteten på rapporteringen knyttet til gjennomsnittlig stillingsstørrelse, dette vil kommunedirektøren undersøke nærmere.

Prioriterte tiltak

Vedtatte styringsdokumenter

Vi i Sarpsborg, plattform for ledelse og medarbeiderskap i Sarpsborg kommune	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Mål: Attraktiv arbeidsgiver	
Implementere revidert «Vi i Sarpsborg», med fokus på ledelse, medarbeiderskap og kompetanse.	Vedtak av endelig dokument er utsatt til vinter/vår 2024.
Prioritere ressurser innenfor eksisterende lærlingebudsjett til å øke antall lærlinger innenfor virksomhetene i teknisk.	Igangsatt samarbeid om framtidig behov innenfor ulike virksomheter i teknisk.
Etablere et felles system og verktøy for onboarding og oppstart for nye medarbeidere og ledere i kommunen.	Prosjektet er igangsatt.
Etablere et felles, digitalt lederoppfølgingsverktøy, herunder system og struktur for kompetansekartlegging og kompetanseutvikling.	Kartlegging av behov er igangsatt.
Mål: Utviklende arbeidsmiljø	
Gjennomføre prosjektet «Bærekraftige omsorgstjenester» – pilot for gjennomgang av kompetanse i pleie- og omsorgstjenesten for å vurdere omfordeling av oppgaver mellom profesjonene.	Pågående. Sluttrapport med anbefalinger høsten 23.
Mål: Redusert sykefravær	
Anskaffe og implementere digitalt sykefraværsoppfølgingsverktøy (med mulighet for å identifisere og følge opp arbeidsrelatert sykefravær).	Pågående. Mål om ferdigstillelse høsten 23.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Mål: Mindre uønsket deltid og vikarbruk	
Styrke kommunens arbeid med heltidskultur, herunder foreta kartlegging av uønsket deltid. Administrasjonsutvalget vil ha en sentral rolle i arbeidet.	Pågående. Kartlegging er gjennomført, behandlet i ADMU høst 2022. Ny kartlegging er planlagt i 2024.
Gjennomføre prosjekt årsturnus som et virkemiddel for å bidra til målet om heltidskultur og for å sikre nødvendig fagkompetanse.	Pågående. Utrulling til gjenstående virksomheter og team er planlagt for 2024 og 2025.
Vurdere årsturnus i virksomheter utenfor helse og velferd	Pågående. Politisk sak i ADMU høst 2023.
Vurdere innskjerping av rekrutteringspraksis, herunder skriftlig begrunnelse ved alle tilsetninger i lavere stilling enn f.eks. 75 %. Prinsipper og retningslinjer utredes og behandles i egen sak til administrasjonsutvalget.	Pågående. Gjennomgang av rutiner og tekniske muligheter i fagsystemer gjennomføres.
Analysere bruk av vikarer og timelønn i virksomhetene med mål om å få til en varig nedgang i midlertidig ansatte og timelønnet arbeidskraft. Det fremmes sak til Administrasjonsutvalget.	Pågående. Kartlegging er gjennomført, analyse med anbefalinger til politiske behandling høsten 23.

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart	Status per 2. tertial 2023
Vi i Sarpsborg	2022	Ferdigstilles vinter/ vår 2024.

Økonomisk status

Arbeidet med årsbudsjett for 2023 var særdeles krevende. Det var behov for å bruke 49,5 mill. kr av fond for å dekke inn en ubalanse mellom forventede inntekter og utgifter. Det ble heller ikke budsjettert med en avsetning til uforutsett inntektssvikt eller økte utgifter.

Sarpsborg kommune ligger an til at resultatet ved årets slutt blir som budsjettert. Dette er etter at et stort merforbruk i driften veies opp av lavere energiutgifter og økte inntekter, i hovedsak som følge av høyere nasjonal skatteinnngang. Dersom dette blir resultatet for 2023 vil kommunens disposisjonsfond fortsatt bli tappet med om lag 49,5 mill. kr dette året.

Det er et merforbruk i de to største kommuneområdene, helse og velferd og oppvekst. Samlet merforbruk for disse to kommuneområdene er om lag 97,0 mill. kr. Driftsnivået er som tidligere år fortsatt for høyt sammenliknet med årsbudsjettet. I budsjettet for 2023 ble det lagt inn store styrkninger for å få et realistisk budsjett. Økningene ble lagt inn med bakgrunn i økt behov eller statlige krav.

Merutgiftene i de to største kommuneområdene er bekymringsfull. Programmet bærekraft 2030 ble iverksatt i 2022 med mål om innsparingstiltak som skal gi kommunen en økonomisk bærekraft i 2030. Innsparingstiltakene øker i omfang i økonomiplanperioden. Dersom kommunen skal lykkes med å ha en bærekraftig økonomi i 2030 er det avgjørende at tiltakene får den forventede økonomiske effekten.

Kommunens totale merforbruk dempes av lavere utgifter til energi. Utgiftene til energi ligger an til å bli 40 mill. kr lavere enn budsjettert når selvkostområdet holdes utenfor.

Det er anslått en merinntekt på om lag 61,2 mill. kr i kommunens frie inntekter og finansielle poster. Hovedårsaken til økningen i frie inntekter er økt rammetilskudd, økt statstilskudd til flyktninger og ressurskrevende tjenester.

Endring frie inntekter	60,0 mill. kr
Endring finansposter	1,2 mill.kr
Merforbruk i kommuneområdene (inklusive selvkost)	- 60,9 mill. kr
Samlet netto	0,3 mill. kr

Bærekraft 2030

Ved behandling av handlingsplan for 2023 – 2026 ble det fattet vedtak om innsparinger som vist nedenfor for de ulike fokusområdene i programmet Bærekraft 2030.

Forventet økonomisk effekt av tiltakene				
	2023	2024	2025	2026
Politisk styring	-	0,9	0,9	0,9
Årsverksanalyse Fellestjenester	6,3	6,8	15,5	18,7
Selvkost Samfunn	5,6	8,9	8,9	8,9
Teknisk 2025	2,0	15,0	20,0	20,0
Struktur og kapasitet Oppvekst	0,7	0,9	1,3	1,8
Generell drift Oppvekst	2,0	7,5	9,5	11,0
Spesialundervisning	6,7	17,8	21,4	21,4
Boveiledning	12,9	27,6	27,6	27,6
Hjemmetjenester	6,2	16,6	17,4	17,4
Heldøgn	16,5	48,1	48,1	48,1
Kommunale boliger	-0,4	-0,3	-0,1	0,8
Sum	58,4	149,7	170,4	176,5

Innsparing på årsverksanalyse gjelder i hovedsak restriktiv ansettelsespraksis ansettelseskontroll, og der ligger det an til at effekten oppnås som planlagt. Det samme gjelder selvkost på kommuneområde samfunn.

Økonomisk effekt fastsatt for Teknisk 2025 er basert på høyere strømpriser enn dagens. Det innebærer at den økonomiske effekten ikke blir like stor som først forutsatt.

Omlegging av spesialundervisning er ment å gi innsparing fra 2. halvår 2023. Innsparing for fokusområdene struktur og kapasitet og generell drift på kommuneområde oppvekst går som planlagt.

Størstedelen av innsparingen for fokusområde heldøgn er planlagt tatt ut i 2. halvår 2023 og er knyttet til nedleggelse av sykehjemsplasser på Tingvoll. I boveiledningstjenesten har det vært en økning i behov for tjenester, og det er foreløpig ikke oppnådd forventet økonomisk effekt av tiltakene fra Bærekraft 2030.

Frie inntekter og finansielle poster

Alle tall i 1 000 kr	Regnskap per 2. tertial	Rev. Budsjett 2023	Regnskaps- prognose 31.12	Prognose avvik 31.12	Prognose avvik i % av budsjett
Skatt på inntekt og formue	-1 061 539	-1 729 096	-1 713 646	-15 450	-1 %
Ordinært rammetilskudd	-1 450 998	-2 145 500	-2 193 450	47 950	2 %
Skatt på eiendom	-190 287	-257 000	-257 000	0	0 %
Konsesjonskraftinntekter	-12 324	-21 500	-21 500	0	0 %
Statstilskudd flyktninger	-49 147	-98 200	-112 200	14 000	14 %
Kompensasjonstilskudd	0	-6 500	-10 000	3 500	54 %
Ressurskrevende tjenester	-4 634	-99 600	-109 600	10 000	10 %
Sum frie disponible inntekter	-2 768 929	-4 357 396	-4 417 396	60 000	1,4 %
Renteinntekter og utbytte	-94 992	-126 500	-134 300	7 800	6 %
Renteutg., provisjoner, andre finansutg.	86 292	225 400	217 400	8 000	4 %
Avdrag på lån	0	203 000	217 600	-14 600	-7 %
Netto finansinntekter/-utgifter	-8 700	301 900	300 700	1 200	0 %

Skatt og rammetilskudd

Skatt er skatt på inntekt og formue. Rammetilskudd er statlig tilskudd til kommunesektoren. Skatt og rammetilskudd inngår i inntektssystemet for kommunene og omtales vanligvis som kommunenes frie inntekter. Det kan forventes at inntekter for skatt og rammetilskudd sett under ett ved 2. tertialrapportering blir om lag 32,05 mill. kr mer enn budsjettert. Prognosen bygger på oppdaterte prognoser for 2023 ved fremleggelse av statsbudsjettet for 2024. Ved behandling av revidert nasjonalbudsjett i Stortinget, ble det besluttet å øke overføringene til økonomisk sosialhjelp fra 1. juli. Det medførte en økning i rammetilskuddet på 4 mill. kr for Sarpsborg kommune. Økt skatteinngang utover RNB gir kommunen en økning på ytterligere 28,5 mill. kr.

November er en stor skattemåned og om lag 20 prosent av kommunesektorens skatteinntekter pleier normalt å komme denne måneden. Derfor er november en viktig måned for den samlede skatteinngangen.

Ulikheter i skatteinntekter kommunene imellom utlignes hovedsakelig gjennom inntektsutjevningen for kommuner, med utbetaling over rammetilskuddet. Sarpsborg hadde ved utgangen av august en skatteinngang i kroner per innbygger på 77 % av landsgjennomsnittet. Dette medfører at en mindre andel av kommunens inntekter er egne skatteinntekter, mens en større andel kommer fra inntektsutjevning mellom kommunene. Inntektsutjevningen utbetales som rammetilskudd.

Eiendomsskatt og konsesjonskraft

Det forventes at inntekter fra eiendomsskatt blir i samsvar med budsjett ved årets slutt.

Det er budsjettert med 21,5 mill. kr fra salg av konsesjonskraft, og det ligger an til balanse ved årets slutt.

Statstilskudd flyktninger

Det er budsjettert med 98,2 mill. kr i flyktningetilskudd for 2023. Oppdaterte prognoser viser en økning på 14 mill. kr.

Ressurskrevende tjenester

Tilskuddet til ressurskrevende tjenester inntektsføres mot slutten av året basert på et estimat over kostnader til brukerne som kommunen selv utarbeider. Det virkelige refusjonsbeløpet

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

blir ikke kjent før året etter. Det er for 2023 budsjettert med 99,6 mill. kr i inntekt. Det er forventet en økning på 10 mill. kr ved årets slutt.

Finansinntekter og -utgifter

Posten omfatter renteinntekter og -utgifter, avkastning på verdipapirer, utbytte, samt avdrag på lån. Samlet prognose for finans er et positivt avvik på om lag 1 mill. kr ved årets slutt i forhold til revidert budsjett.

Sarpsborg kommune betaler minste tillatte avdrag, og dette er foreløpig beregnet å bli ca. 15 mill. kr høyere enn budsjettert. Renteinntekter forventes å bli litt høyere enn budsjettert, mens renteutgifter forventes å bli noe lavere enn budsjettert.

Det blir utarbeidet en egen finans- og gjeldsporteføljerapport for 2. tertial 2023, som legges frem for bystyret som særskilt sak.

Det er ikke foretatt en ny årsprognose for selvkostområdene. Ved inngangen av året lå kalkylerenten på 3,68%. Prognosen per 25.09.2023 er 4,46%. Kalkylerenten benyttes ved beregning av gebyrene, og en økning i renten vil bidra til at gebyrene øker.

Økonomisk resultat per kommuneområde

Kommuneområde	Alle tall i 1.000 kr				
	Regnskap per 2. tertial	Rev. Budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Helse og velferd	1 376 262	2 122 746	2 197 475	-74 729	-3,5 %
Oppvekst	849 321	1 343 174	1 365 474	-22 300	-1,7 %
Samfunn	48 311	129 808	129 508	300	0,2 %
Organisasjon	95 555	144 869	143 419	1 450	1,0 %
Teknisk	130 084	288 223	241 293	46 930	16,3 %
Teknologi og endring	51 417	76 777	79 377	-2 600	-3,4 %
Kommunedirektør	6 524	14 622	14 622	0	0,0 %
Sum	2 557 474	4 120 219	4 171 168	-50 949	-1,2 %

Samlet driftsramme for kommuneområdene i 2023 utgjør 4,1 mrd. kr. Samlet prognose for kommuneområdene er et negativt avvik på 50,9 mill. kr. I prognosen inngår 40 mill. kr i mindreforbruk til energi innen kommuneområde teknisk når selvkostområdene holdes utenfor.

Innenfor helse og velferd er det er virksomhetene barnevern, helse og kompetansesenter rus og psykisk helse samt boveiledningstjenesten som står for hovedtyngden av merforbruket.

I kommuneområde oppvekst er det i hovedsak grunnskolene som ligger an til et merforbruk, med stor variasjon skolene imellom.

Mindreforbruket i kommuneområde teknisk skyldes lavere utgifter til energi.

Investeringer

Kommunal regnskapsstandard regulerer hvilke utgifter som kan føres i investeringsregnskapet. Kravene er at den eiendel som anskaffes skal være av vesentlig verdi og til varig eie eller bruk, det vil si en verdi som overstiger 100 000 kr og har en økonomisk levetid på minst 3 år.

For flere av prosjektene i økonomiplanen er verken prosjektering eller mulighetsstudie gjennomført ennå. Dette medfører at avsetningene for enkelte prosjekter er angitt med stor usikkerhetsmargin og at prosjektkostnadene kan bli opptil 50 prosent høyere enn det som er lagt inn i budsjettet. Nedenfor omtales prosjekter som avsluttes eller har vesentlige endringer siden forrige rapportering.

Kommuneområde helse og velferd

Pågående investeringsprosjekter per 2023	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Budsjett og HP -> 2030	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Kommuneområde velferd							
Kompetansesenter rus og psykisk helse							
Bofellesskap med bemanning - psykiatriboliger	32 613 796	35 000 000	35 000 000	33 000 000	2 000 000	Ved prosjektavslutning	5- Ferdigstilt/Garantid
Kontorlokaler - større areal	9 811 733	11 000 000	11 000 000	9 811 733	1 188 267		Avsluttes 2. tertial
Bofellesskap med bemanning - psykiatriboliger	0	0	500 000	500 000			
Omsorgstjenester							
Tekniske anlegg og klimaskall Sarpsborg helsehus	18 649 415	20 000 000	20 000 000	20 000 000			4- Gjennomføring
Nye plasser Haugvoll og samlokalisering hjemmetjenesten	2 523 323	3 200 000	468 000 000	468 000 000			2- Forprosjekt
Inventar og utstyr (senger, el. hev og senk dusjstol, medisintraller, nettverk)	15 804 134	20 300 000	20 300 000	20 300 000			4- Gjennomføring
Hjemmetjenester Kruseløkka, ombygging	639 011	2 000 000	2 000 000	639 011	1 360 989		Avsluttes 2. tertial
Oppgradering og nybygg Tingvoll ink. nytt produksjonskjøkken	0	0	466 000 000	466 000 000			
Kjøkken- utskifting av utstyr	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000			2- Forprosjekt
Kurland sykehjem, innvendige utbedringer	6 065 266	18 300 000	18 300 000	18 300 000			3- Prosjektering
Tingvoll sykehjem, innvendige utbedringer	120 545	2 300 000	2 300 000	2 300 000			2- Forprosjekt
Borgen sykehjem, innvendige utbedringer/inventar	642 923	650 000	650 000	650 000			4- Gjennomføring
Prestekragan, utbedring av uteområde/etablere lekeplass	0	250 000	250 000	250 000			2- Forprosjekt
Møteplasser demente	0	200 000	5 000 000	5 000 000			
Inventar kommunalt fastlegekontr	1 797 708	2 000 000	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Bærekraft 2030: ombygging Kruseløkka	0	2 000 000	2 000 000		2 000 000		Avsluttes 2. tertial
Bærekraft 2030: Ombygging Tingvoll og Hannestad til felles dagsenter på Tingvoll	0	2 000 000	2 000 000		2 000 000		Avsluttes 2. tertial
Forvaltning og utvikling							
Modulbaserte boliger (permanente)	18 870 881	19 100 000	19 100 000	18 870 881	229 119		Avsluttes 2. tertial
Boligsosial handlingsplan	0	5 000 000	40 000 000	5 000 000			Avsluttes årlig
Bærekraft 2030: Erstatningsboliger kommunalt disponible boliger (BK)	0	0	105 000 000	105 000 000			Avsluttes årlig
Stenerødheimen, utbedre avvik og pålegg hovedverneombud	800 434	7 000 000	15 000 000	15 000 000			3- Prosjektering
MadamArnesensvei, påbygg leilighet	2 272 988	4 000 000	4 000 000	3 000 000			5- Ferdigstilt/Garantid
Boveiledning sentrum, personalbase Fritznerbakken	358 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000			3- Prosjektering
Digitale samhandlingstavler	0	500 000	3 100 000	3 100 000			2- Forprosjekt
Nøkkelsskap for biler (protreføljestyre)	394 770	500 000	500 000	500 000			4- Gjennomføring
Boveiledning							
Holleby, klargjøre alternativt lokale	785 458	7 000 000	7 000 000	7 000 000			3- Prosjektering
Boveiledning Skjeberg: Kløvningsten, Hafslundsøy, vaskerom og garderober	113 550	600 000	600 000	600 000			2- Forprosjekt
NAV							
Inventar og utstyr	2 367 340	3 750 000	3 750 000	3 750 000			4- Gjennomføring

Kontorlokaler-større areal Kompetansesenter rus og psykisk helse

Det er bevilget 11 mill. kr til etablering av 8 kontorplasser i 2. etg. i bygg 1 Tune administrasjonsbygg. Bevilgede midler er inkludert rehabilitering av klimaskallet. Prosjektet er nå ferdigstilt og avsluttes med et mindreforbruk på 1,19 mill. kr.

Hjemmetjenester Kruseløkka, ombygging 893058

Ombygging og tilpassing for arbeidsplasser for hjemmetjenesten.

Det er bevilget 2 mill. kr til ombyggingen. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 1,36 mill. kr.

Bærekraft 2030: ombygging Kruseløkka 893078

Prosjektet startes ikke opp da investeringskostnadene blir så høye at de overstiger gevinstpotensialet. Manglende gjennomføring har ingen negative konsekvenser for beboerne. Innsparingstiltaket i drift med reduksjon av 1 nattevakt er ikke gjennomførbart.

Det er bevilget 2 mill. kr til prosjektet. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 2 mill. kr.

Bærekraft 2030: Ombygging Tingvoll og Hannestad til felles dagsenter på Tingvoll

Prosjektet startes ikke opp da investeringskostnadene blir så høye at de overstiger gevinstpotensialet. Har iverksatt andre kapasitetsfremmende tiltak. Skrinlegging av prosjektet har derfor ingen negative konsekvenser for brukere eller ansatte. Det er bevilget 2 mill. kr til ombyggingen. Prosjektet er ikke startet og avsluttes med et mindreforbruk på 2 mill. kr.

Permanente modulbaserte boliger

Det er etablert 3 nye boenheter på Opsund og 3 nye boenheter på Haftor Jonssonsgt. Eksisterende paviljonger på Vistertoppen/Bjørnstad er flyttet internt på området. Det er bevilget 19,1 mill. kr til prosjektet. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 0,23 mill. kr.

Kommuneområde oppvekst

Pågående investeringsprosjekter per 2023	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Budsjett og HP - > 2030	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Kommuneområde oppvekst							
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne							
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2021-2024	35 877 577	34 000 000	44 000 000	44 000 000			4- Gjennomføring
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2025-2028	0	0	75 000 000	75 000 000			
Nytt adm. IKT system skole og barnehage	1 293 487	1 000 000	1 000 000	1 300 000	-300 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Kapasitetstiltak	18 978 757	21 600 000	42 600 000	42 600 000			Avsluttes årlig
Utredning og utbedring av arbeidsplasser	0	0	19 000 000	19 000 000			Avsluttes årlig
Utbedringer Regnbuen/Kurland	711 321	4 500 000	40 500 000	40 500 000			3- Prosjektering
Lærerarbeidsplasser- Ullerøy	8 442 236	7 500 000	7 500 000	8 500 000	-1 000 000	Ved prosjektavslutning	5- Ferdigstilt/Garantitid
Lærerarbeidsplasser Navestad	0	0	6 300 000	6 300 000			
Lærerarbeidsplasser Jølsnes	0	250 000	5 850 000	5 850 000			1- Idefase
Kurland barneskole - kapasitet og avvikle paviljonger	0	0	121 000 000	121 000 000			
Mobile paviljonger oppvekst	10 646 882	11 000 000	11 000 000	11 000 000			5- Ferdigstilt/Garantitid
Ombygging og utbygging Grålum barneskole	14 209 793	58 000 000	115 000 000	115 000 000			4- Gjennomføring
Ullerøy leirskole	22 545 383	28 500 000	29 500 000	29 500 000			4- Gjennomføring
Gymsal og kapasitet Kruseløkka	0	0	100 500 000	100 500 000			
Oppgradering Tindlund barneskole	173 446	2 000 000	170 000 000	170 000 000			1- Idefase
Tindlund ungdomsskole - økt kapasitet og oppgradering	0	0	222 000 000	222 000 000			
Borgen barneskole - økt kapasitet	0	0	59 000 000	59 000 000			
Forsterket skolearener (Sarpsfossen)- kapasitet barneskole og ungdomsskole	0	0	86 500 000	86 500 000			
Sandbakken barne- og ungdomsskole - kapasitet	0	0	36 500 000	36 500 000			
Lærerarbeidsplasser Lande barneskole	0	500 000	7 400 000	7 400 000			1- Idefase
Barnehage							
Utbedre uteareal ved Fritznernbakken, Sarpsborgmarka, Valaskjold og Fosbyløkka	3 524 962	3 500 000	3 500 000	3 524 962	-24 962		Avsluttes 2. tertial

Utbedre uteareal ved Fritznernbakken, Sarpsborgmarka, Valaskjold og Fosbyløkka

Nye lekeapparater er montert, og enkelte eldre lekeapparater er utbedret. Nye fallunderlag har enkelte steder erstattet sand og grus for å øke sikkerheten. Det er bevilget 3,5 mill. kr for å utbedre utearealet. Tiltaket er nå ferdigstilt. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 0,03 mill. kr.

Kommuneområde samfunn

Pågående investeringsprosjekter per 2023	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Budsjett og HP - > 2030	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Kommuneområde samfunn							
Kultur							
Tilpasninger idrettsbygg	43 064	500 000	4 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Nytt bibliotek	98 830 406	141 000 000	143 200 000	143 200 000			4- Gjennomføring
Skulptursti	138 300	470 000	470 000	470 000			4- Gjennomføring
Utstyr Sarpsborg Scene	350 000	800 000	6 400 000	800 000			Avsluttes årlig
Utrede kulturskoletilbudet	0	500 000	500 000	500 000			2- Forprosjekt
Plan og samfunnsutvikling							
Hovedveinett for sykkel	382 319	1 000 000	1 000 000	382 319	617 681		Avsluttes 2. tertial
Investeringsprogram for Østre bydel	4 430 490	2 000 000	18 000 000	18 000 000			4-Gjennomføring
Områderegeringsplan Grålum	3 853 601	5 540 490	5 540 490	5 540 490			4-Gjennomføring
Byggesak, landbruk og kart							
Tiltaksplan Tunevannet og Ilesjø	3 335 517	3 500 000	3 500 000	3 500 000			4- Gjennomføring
Utstyr kart og oppmåling	0	250 000	2 300 000	250 000			Avsluttes årlig
eByggesak/ePlan	1 266 408	3 000 000	3 000 000	3 000 000			4- Gjennomføring

Hovedveinett for sykkel

Det er bevilget 1 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 0,62 mill. kr.

Investeringsprogram for Østre bydel

I budsjett/HP 2023 – 2026 er det bevilget totalt 18 mill. kr. I prosjektet er det kjøpt opp et bygg, og revet et bygg i kvartal 88 som er avsatt til park i kommuneplanens arealdel.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Biblioteket

I formannskapetets møte 31.08.2023 ble det lagt fram en egen sak om ferdigstillelse og varslet om fristforlengelse ved bygging av nytt bibliotek.

Sarpsborg scene

Sarpsborg scene bytter jevnlig ut lyd- og lysutstyr for å holde nødvendig standard og kvalitet. I 2023 vil Sarpsborg scene gå til anskaffelse av ny lydmikser innenfor gitt bevilgning.

Kommuneområdene organisasjon, teknologi og endring

Pågående investeringsprosjekter per 2023	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Budsjett og HP - > 2030	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Kommuneområde organisasjon	0	0					
Økonomi	0	0					
Nye felles fagsystemer (lønn/økonomi moduler)	0	500 000	4 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Justeringsavtale Hafslundtunet	0	-127 076	-762 456	-762 456			Avsluttes årlig
Justeringsavtale Guslundåsen	0	-75 675	-529 725	-529 725			Avsluttes årlig
Justeringsavtale Grimstadunet	0	-54 714	-382 998	-382 998			Avsluttes årlig
Justeringsavtale Bjørnstad	0	-151 745	-1 213 960	-1 213 960			Avsluttes årlig
Justeringsavtale Bergheim syd	0	-134 703	-1 347 030	-1 347 030			Avsluttes årlig
Kommuneområde teknologi og endring	0	0					
Oppgradering og scanning av papirarkiv	6 177 743	9 400 000	12 400 000	12 400 000			4- Gjennomføring
IKT infrastruktur	2 223 209	2 250 000	17 750 000	2 250 000			Avsluttes årlig
Sentral IKT-plattform	0	3 700 000	17 900 000	3 700 000			Avsluttes årlig
Utvikling dokumentforvaltning	0	300 000	1 900 000	300 000			Avsluttes årlig
Digitalt førstevalg - felles kommunikasjonsplattform	18 602 049	19 800 000	19 800 000	19 800 000			4- Gjennomføring
Digitalt førstevalg - digital innbyggerdialog	5 875	500 000	500 000	500 000			4- Gjennomføring
Integrasjonsplattform	1 429 981	2 000 000	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Arbeidslokaler til avdeling innbyggerdialog	254 404	500 000	500 000	500 000			4- Gjennomføring
Oppgradering av reservelokasjon IKT	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			4- Gjennomføring

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Kommuneområde teknisk

Pågående investeringsprosjekter per 2023	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Kommuneområde teknisk						
Kirken	0	0				
Brannsikring el-anlegg	146 610	700 000	700 000			4- Gjennomføring
Digitalisering av kartverk på kirkegårdene	538 615	1 000 000	1 000 000			4- Gjennomføring
Maskiner og utstyr	0	0	2 000 000			Avsluttes årlig
Utbedringstiltak kirkebygg fase 2	0	500 000	12 500 000			2- Forprosjekt
Oppgradering middelalderkirkene Skjeberg og Ingedal	185 806	5 600 000	7 000 000	-1 400 000	Tilleggsbevilgning	3- Prosjektering
Brannvesenet						
Nytt øvingsområde brannvesen	2 184 054	8 200 000	15 200 000			1- Idefase
Nytt røykdykkersamband	1 003 795	800 000	1 003 795	-203 795		Avsluttes 2. tertial
Befolkningsvarslingssystem	0	0	400 000			
Utstyr/verktøy beredskap brann	719 518	1 530 000	3 680 000			4- Gjennomføring
Tilbygg brannvesenet (carport)	0	0	2 100 000			
Byggmessige tilpasninger - Brannordningen	2 199 675	6 900 000	6 900 000			4- Gjennomføring
Båt brannvesen	0	0	1 200 000			
Kombinert vifte/vannkanon- større branner	0	2 300 000	2 300 000			2- Forprosjekt
Eiendom						
Sig. Skalds gate, SD- anlegg	0	1 500 000	1 500 000			4- Gjennomføring
Energiovervåking kommunale bygg	2 266 975	4 000 000	4 000 000			4- Gjennomføring
Adgangskontroll bygg	4 318 364	5 200 000	5 200 000			4- Gjennomføring
Utskifting av ventilasjon Kurland sykehjem	325 951	5 100 000	10 100 000			4- Gjennomføring
Ullerøy skole, SD-anlegg og ventilasjon	64 461	800 000	800 000			4- Gjennomføring
ENØK Styrings- og varslingsanlegg	280 359	2 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Smarte bygg - driftssentral	25 756	3 000 000	5 000 000			1- Idefase
Sarpsborg rådhus, skifte ventilasjon og varmeanlegg	61 915 458	60 200 000	63 700 000	-3 500 000	Ved prosjektavslutning	5- Ferdigstilt/Garantitid
Rehabilitering og sikring av bygg	429 341	2 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Heiser	3 666 924	3 000 000	9 000 000			4- Gjennomføring
Forskriftskrav (Brann, legionella m.m)	490 567	1 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Universell utforming kom. bygg	316 017	1 500 000	1 500 000			Avsluttes årlig
Rehabiliterer Sarpsborghallen- svømmehall	25 770 724	26 000 000	26 000 000			5- Ferdigstilt/Garantitid
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	1 032 391	1 500 000	30 500 000			2- Forprosjekt
Regulering boligfelt Maugestén	2 887 849	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Regulering / utvikling Yvenåsen	8 612 207	17 500 000	42 500 000			3- Prosjektering
Anleggsbidrag Yvenåsen	0	-8 750 000	-21 250 000			3- Prosjektering
Opparbeidelse boligfelt Navestad/Berg (del 1.)	3 253 435	4 433 507	41 500 000			3- Prosjektering
Prosjektering og veiforbidelse Kampenesmosen	8 706 829	10 600 000	10 600 000			4- Gjennomføring
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	245 890	5 000 000	5 000 000			Avsluttes årlig
Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvningsten (B4, N4-N6)	4 508 867	2 000 000	5 500 000	-3 500 000	Tilleggsbevilgning	4- Gjennomføring
Lysløype- makebytte (kjøp gnr 2061 bnr 6)	156 830	2 300 000	2 300 000			4- Gjennomføring
Utvildelse IKA, arkiv og kontor	58 354 283	64 500 000	59 000 000	5 500 000	Ved prosjektavslutning	5- Ferdigstilt/Garantitid
Lyskrav Sarpsborg Stadion	1 443 258	7 000 000	7 000 000			4- Gjennomføring
Ny ambulansestasjon	62 125 367	61 000 000	74 000 000	-10 000 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Inneklimaovervåking sensorteknologi og web - grensesnitt	150 230	1 500 000	1 500 000			2- Forprosjekt
Rehab. og oppgradering basseng Tindlund	0	1 000 000	20 000 000			2- Forprosjekt
Vister - flytting av vei	0	1 000 000	1 000 000			1- Idefase
Ravneberget fengsel- utleie (forprosjekt)	1 503 643	1 500 000	87 700 000		Kostnadsdekning fra Kriminalomsorgen	2- Forprosjekt
Sparta Amfi- oppgradering	0	15 000 000	15 000 000			3- Prosjektering
Digitalisering av arbeidsprosesser renhold	769 327	800 000	800 000			4- Gjennomføring
Utskifting SD-anlegg	3 519 502	7 650 000	25 650 000			4- Gjennomføring
Renholdsroboter	738 857	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Oppgraderer tilfuktsrom	0	500 000	500 000			Avsluttes årlig
Solcelleanlegg Borgen sykehjem	916 864	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Grålum ungdomsskole - Solcelleanlegg	1 251 625	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Haugvoll sykehjem - Solcelleanlegg	1 063 465	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Sandbakkenhallen - Solcelleanlegg	1 361 503	3 000 000	3 000 000			4- Gjennomføring
Park						
Opprustning parker og plasser	883 132	1 500 000	1 500 000			Avsluttes årlig
Oppgradering av støttemur Høysand	399 905	600 000	600 000			4- Gjennomføring
Etablering av lekeplass Gaupefaret	0	500 000	500 000			
Publikumstoiletter friluftsområder	0	0	4 000 000			
Oppgradering Høysand, bilbil/tamming etc	62 961	4 000 000	4 000 000			3- Prosjektering
Varmelegger - Trafo gågata	2 462 752	5 500 000	5 500 000			4- Gjennomføring
Oppgradering av skolegårder	591 685	2 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Oppgradering av område ved Tunevannet	0	0	4 000 000			
Lekeplass ved Tunevannet	0	0	3 000 000			
Videreutvikle aktivitetspark Torsbekk/dumpa (Sarpsborg idrettsråd)	0	0	3 000 000			
Ny stubbefres til graver	0	0	500 000			
Utskifting av gressklipper (baneklipper med oppsamler)	0	800 000	800 000			Avsluttes årlig
Lekeapparater	0	250 000	250 000			Avsluttes årlig
Tilstandskontroll belysning lysløype	47 400	250 000	250 000			4- Gjennomføring
Utbedringer Vistergropa	1 894 815	5 000 000	5 000 000			2- Forprosjekt
Nye lys - Sarpsborg lysløype	0	3 500 000	3 500 000			4- Gjennomføring
Toalett Glengshølen + brygge	0	3 000 000	3 000 000			2- Forprosjekt
Innkjøp av robotklippere parkavdeling	0	0	1 200 000			
Felles driftssentral kommunalteknikk	118 359	2 000 000	4 000 000			1- Idefase
Lensmann A. Næss- Lekeplass Varteig skole	0	1 500 000	1 500 000		Tilskudd Lensmann A. Næss	4- Gjennomføring
Tiltak på statlig sikrede friområder der tilskudd gis(brutto utgift)	422 750	400 000	400 000			Avsluttes årlig
Oppgradering av område ved Eidet (tilskudd)	0	800 000	3 800 000			2- Forprosjekt

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Samferdsel						
Oppgradering av vei/lys private veier	1 937 198	2 500 000	2 500 000	2 500 000		4- Gjennomføring
Sentrums-gater med gang og sykkeltiltak	3 035 835	5 000 000	5 000 000	5 000 000		4- Gjennomføring
Pellygata- oppgradering	2 319 848	18 000 000	20 000 000	20 000 000		4- Gjennomføring
Pellygata- standarheving sykkelfelt (rød asfalt, belønningsmidler)	0	950 000	950 000	950 000		4- Gjennomføring
Oppgradering av kommunale veier	1 727 478	10 500 000	93 000 000	10 500 000		Avsluttes årlig
Universell utforming av bussholdeplasser	20 700	1 000 000	8 000 000	1 000 000		Avsluttes årlig
Veidell av uforutsette Kabel- og ledningsprosjekt	1 220 472	4 000 000	32 000 000	4 000 000		Avsluttes årlig
Hovedsykkelplanen	4 732 921	5 000 000	5 000 000	5 000 000		4- Gjennomføring
Sykkelfelt i sentrum	2 727 230	3 000 000	3 000 000	3 000 000		4- Gjennomføring
Sykkelparkering Sarpsborg sentrum	636 275	1 200 000	1 200 000	1 200 000		4- Gjennomføring
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	199 844	5 000 000	43 000 000	5 000 000		Avsluttes årlig
Utomhusplan Rosenkrantzgate	102 724	1 000 000	1 000 000	1 000 000		2- Forprosjekt
Regulering og prosjektering av parkeringsplass Korsgata	2 898 334	1 500 000	1 500 000	2 800 000	-1 300 000	Ved prosjektavslutning
Elbillading	161 162	3 100 000	24 800 000	3 100 000		Avsluttes årlig
Gang og sykkelvei, Grålum -Tunejordet (belønningsmidler)	90 827	6 000 000	6 000 000	6 000 000		2- Forprosjekt
Boligsoneparkering 2019-2021	1 158 132	2 000 000	2 000 000	2 000 000		4- Gjennomføring
Oppgradering av parkeringsautomater	478 742	550 000	550 000	550 000		4- Gjennomføring
Gang og sykkelvei Høysand-Kvastebyen	747 974	3 000 000	3 000 000	3 000 000		3- Prosjektering
Opparbeidelse innfartsparkering Korsgata/ Torsbekk	0	0	12 000 000	12 000 000		
Opparbeidelse av parkeringsplass Glengshølen	0	0	3 000 000	3 000 000		
Overtagelse av vei Øketangen Nord og Kånikveien	2 878 457	6 000 000	6 000 000	6 000 000		4- Gjennomføring
Prosjektering g/s vei Greåkerdalen fra Gml Kongevei tom Dalveien (belønningsmidler)	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000		3- Prosjektering
Overtagelse og oppgradering av private veier til friluftsområder	0	0	9 000 000	9 000 000		
Oppgradering til LED- gatebelysning	609 647	15 000 000	30 400 000	30 400 000		4- Gjennomføring
Programområdetiltak (kommunal egenandel bakke fase 2)						
St. Manegate, etablere sykkelfelt	0	0	200 000	200 000		
Lande skole, etablere GS-vei	0	0	1 500 000	1 500 000		
Vingulmorkveien, etablere sykkelvei med fortau	0	0	19 000 000	19 000 000		
Varteigveien, Småbergveien til Lundeveien (GS langs fylkesvei)	458 211	2 300 000	6 500 000	6 500 000		3- Prosjektering
Tuneveien øst (fr118-til bru), etablere sykkelvei med fortau	0	0	9 000 000	9 000 000		
Rådmann Dalens vei, etablere GS-vei	0	0	6 500 000	6 500 000		
Greåkerdalen (nordre del), etablere GS-vei	0	0	20 000 000	20 000 000		
Sarpsborg sentrum, etablere sykkelfelt	0	0	8 000 000	8 000 000		
Madam Arnesens vei, etablere GS-vei	0	0	7 500 000	7 500 000		
Sverresgate – Hjalmar Wessels vei, fra St. Nikolasgate til Oskar Pedersens vei GS-vei	0	0	13 500 000	13 500 000		
Verksted og transport						
Biler og maskiner, vann og avløp	0	1 500 000	12 000 000	1 500 000		Avsluttes årlig
Biler og maskiner vei/grønt	0	500 000	4 000 000	500 000		Avsluttes årlig
Biler og maskiner vei	291 375	500 000	4 000 000	500 000		Avsluttes årlig
Biler maskiner og annet teknisk utstyr	4 727	9 350 000	75 550 000	9 350 000		Avsluttes årlig
Biler og maskiner eiendom	980 139	7 000 000	31 500 000	980 139		4- Gjennomføring
Feiebil	0	0	6 000 000	6 000 000		
Kjøp av hjullaster- renovasjon	0	0	2 000 000	2 000 000		
Biler og maskiner renovasjon	0	0	4 000 000	4 000 000		Avsluttes årlig
Kjøp av renovasjonsmaskin - gatedalen	0	500 000	1 100 000	1 100 000		2- Forprosjekt
Kjøp av kompaktor - gatedalen	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000		2- Forprosjekt
Kapasitetsutvidelse vaskeri (inkl. utstyr)	2 098 653	5 000 000	5 000 000	5 000 000		4- Gjennomføring
Kapasitetsøkning biler hjemmeteneste øst og	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000		4- Gjennomføring
El-personbiler til dagsenter og boveiledning (9-seter minibusser)	0	0	3 250 000	3 250 000		Avsluttes årlig
Utskifting til elbiler Tingvoll (ladeprosjekt)	0	10 000 000	10 000 000	10 000 000		2- Forprosjekt
16-seter med rullestolplasser til transporten	0	3 000 000	27 000 000	3 000 000		Avsluttes årlig
Skifte hjulgraver - vei og park	3 312 500	2 500 000	2 500 000	2 500 000		2- Forprosjekt
Skifte hjulgraver - vei og park	0	0	3 000 000	3 000 000		
Utskifting Volvo lastebil - vei og park	0	0	3 000 000	3 000 000		
Kjøp av sikteverk for kompost/jord - Gatedalen	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000		1- Idefase
Utskifting av Volvo L120H - gatedalen	0	0	3 500 000	3 500 000		
Utskifting av VW Crafter - gatedalen	0	0	1 500 000	1 500 000		
Utskifting av Toyota Hiace - gatedalen	0	0	900 000	900 000		
Utskifting av Volvo FH lastebil (AE54232) - gatedalen	0	0	3 500 000	3 500 000		
Volvo EC140BLC - gatedalen	0	0	3 000 000	3 000 000		
Utskifting av Nissan truck - gatedalen	0	0	800 000	800 000		
Utskifting av Cat atlet truck - gatedalen	0	0	800 000	800 000		Avsluttes årlig
Biler brann	0	1 200 000	6 800 000	1 200 000		Avsluttes årlig
Biler feiervesenet	0	1 500 000	3 500 000	3 500 000		4- Gjennomføring
Skogbrannbil (og reserve mannskapsbil)	0	6 900 000	6 900 000	6 900 000		
Tunge beredskapskjøretøy - Brannvesen	0	0	36 000 000	36 000 000		
Utskifting av lastebil - Team transport	0	600 000	600 000	600 000		4- Gjennomføring
Utskifting av krokcontainere - Gatedalen	0	500 000	1 100 000	1 100 000		3- Prosjektering
Lastebil vaskeri (ny fossilfri)	0	0	1 000 000	1 000 000		
Lastebil- Utskifting Iveco	0	0	700 000	700 000		
Sugebil- utskifting VA	0	0	8 000 000	8 000 000		
9 seter-Tingvoll, Yngre demente	0	600 000	600 000	600 000		3- Prosjektering
9 seter stk -Bolg Kirkeveien	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000		3- Prosjektering
Biler- hjemmetjenesten, bofellesskap	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000		3- Prosjektering
Avfallsbehandling						
Avfallsløsninger	0	1 000 000	8 000 000	1 000 000		Avsluttes årlig
Utvikling av Gatedalen miljøanlegg (Modernisering av gjenvinningsstasjonen, etablering av arealer for lagring og behandling av avfall)	5 360 361	15 000 000	90 000 000	90 000 000		2- Forprosjekt
Oppsamlingsplass avfall	0	0	20 000 000	20 000 000		
Utbedring av deponi Gatedalen	2 885 778	3 500 000	3 500 000	3 500 000		4- Gjennomføring
Kjøp av slambil og etablering av varmgarasje	5 314 531	7 800 000	7 800 000	5 314 531	2 485 469	Avsluttes 2. tertial
Overta avfallsinnsamling i egen regi - biler, oppstillingsplass, personalbygg	236 465	0	78 000 000	78 000 000		2- Forprosjekt
Tiltaksplan gammelt avfallsdeponi Stikkaåsen	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000		2- Forprosjekt
Beholdere for matavfall	6 769 020	9 000 000	9 000 000	9 000 000		3- Prosjektering
Hytterrenovasjon utbedringer- kildesorteringsløsninger	0	3 500 000	3 500 000	3 500 000		2- Forprosjekt

Oppgradering middelalderkirkene, Skjeberg og Ingedal

Det er bevilget 5,6 mill. kr til oppgradering av middelalderkirkene, Skjeberg og Ingedal. Det er behov for tiltak på tak og tårn på Skjeberg kirke, samt forundersøkelser om tilstanden til muren på Skjeberg og Ingedal kirke. Sarpsborg kirkelige fellesråd har i den anledning søkt

Riksantikvaren om tilskudd til arbeidet. Riksantikvaren har innvilget et tilskudd på totalt 1,6 mill. kr til tiltaket. Prosjektet utføres av kommunen. Innkomne tilbudspriser tilsier at det må tilleggsbevilges 1,4 mill. kr i 2023 for at prosjektet skal gjennomføres.

Nytt røykdykkersamband

Nytt røykdykkersamband er anskaffet. Det er bevilget 0,8 mill. kr til sambandet. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 0,2 mill. kr.

Nytt øvingsområde brannvesen

Brannøvingsfeltet er planlagt etablert i Gatedalen. Gatedalen er en utfordrende plassering grunnet dårlige grunnforhold, uklarheter rundt festeforhold, samt at det er andre behov som også skal prosjekteres på eiendommen. Tidligere forslag om plassering har måttet vike for ny trasé for avløpsledninger til Alvim renseanlegg. Alternative plasseringer enn Gatedalen er vurdert for kostbart knyttet til erverv og/eller opparbeidelse av infrastruktur og jobbes ikke videre med. I arbeidet med prosjektering av ny gjenvinningsstasjon vil man parallelt se på om det er mulig å etablere et brannøvingsfelt.

Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvingsten

Reguleringsplanen for Kløvingsten ble vedtatt i bystyret 21.09.2023. Det er hittil bevilget 2 mill. kr til prosjektet. Blant annet på grunn av dårlige grunnforhold er det et merforbruk på 2,51 mill. kr. For å komme videre til opparbeidelse, er det behov for 1. mill. kr til prosjektering. Det bes om en tilleggsbevilgning på 3,5 mill. kr for at prosjektet skal gjennomføres.

Utvikling av Gatedalen miljøanlegg

Det er i budsjett og handlingsplan 2023-2026 bevilget og avsatt 90 mill. kr til modernisering av gjenvinningsstasjonen og etablering av arealer for lagring og behandling av avfall. Administrasjonsbygget på gatedalen er i dag ikke i henhold til regelverk når det gjelder garderober og rene/urene soner. En løsning det jobbes med er å sette opp en brakkeløsning med garderobe til ca. 20-30 personer. Videre jobbes det med muligheter for en etablering av ny moderne sorteringshall for avfall. Grunnforholdene på Gatedalen kan være problematisk for plassering av nevnte anlegg, da kostnadene ved å utføre sikringstiltak på området kan være vesentlige. Det er derfor avgjørende at plasseringen av anleggene blir gjennomført på best mulig lokasjon for å hindre ekstrautgifter til sikring. Det er derfor bestilt grunnboringer for å kunne få best mulig beslutningsgrunnlag.

Kjøp av slambil og etablering av varmegarasje

Slambil er anskaffet i 2023. Det er bevilget 7,8 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 2,49 mill. kr. Etablering av varmegarasje spilles inn som en ny investering i HP 2024-2027 med planlagt bygging i 2027, og et budsjett på 2,5 mill. kr.

Verksted og transport – anskaffelse av kjøretøy

Anskaffelser av diverse kjøretøy fremstår med et større mindreforbruk per 2.tertial. Årsaken til mindreforbruket er produksjon- og leveringsproblematikk i bilbransjen, med opp til 18 måneders ventetid på levering av bestilte kjøretøy. Det kan synes som markedet har bedret seg noe.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Vann, avløp og renovasjon

Pågående investeringsprosjekter per 2023	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Budsjett og HP - > 2030	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Vann og avløpsnett							
Avløp, uforutsette prosjekter	1 662 840	3 000 000	24 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig
Vann, uforutsette prosjekter	39 132	3 000 000	24 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig
Avløp, Overløpstiltak- mudring og utfasing av overløp	5 181	1 000 000	8 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Avløp, Overvannstiltak sentrum	0	2 000 000	16 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Vann, Båterød - Jellestad (Nipa)	59 766 153	83 000 000	83 000 000	83 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Jellestad - Brysemyr (Nipa)	25 303 628	24 000 000	24 000 000	25 303 628	-1 303 628		Avsluttes 2. tertial
Vann, Kampenes - Isefoss (Nipa)	1 166 245	5 750 000	9 250 000	9 250 000			3- Prosjektering
Vann, Ringleiding Brusemyr - Skjebergveien, Rundkjøring RV22 (Nipa)	26 589 611	26 000 000	26 000 000	26 589 611	-589 611		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Kampenes - Isefoss (Nipa)	1 643 503	5 750 000	9 250 000	9 250 000			3- Prosjektering
Vann, Iseveien - Kampenes	1 027 796	1 400 000	1 400 000	1 027 796	372 204		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Iseveien - Kampenes	982 867	1 400 000	1 400 000	982 867	417 133		Avsluttes 2. tertial
Vann, Meien - Sandbakken skole	16 860 924	32 000 000	90 000 000	90 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Meien - Sandbakken skole	16 633 385	32 000 000	90 000 000	90 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Separering Brusevoldbekken (sone 404)	11 325 321	12 000 000	12 000 000	12 500 000	-500 000	Ved prosjektavslutning	5- Ferdigstilt/Garantitid
Avløp, Separering Brusevoldbekken	11 864 845	12 000 000	12 000 000	12 500 000	-500 000	Ved prosjektavslutning	5- Ferdigstilt/Garantitid
Vann, Separering Kalabekken	30 425 509	24 000 000	24 000 000	30 000 000	-6 000 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Avløp, Separering Kalabekken	28 500 742	24 000 000	24 000 000	30 000 000	-6 000 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Vann, Separering Hafslundskogen	7 303 348	7 500 000	7 500 000	7 500 000			4- Gjennomføring
Avløp, Separering Hafslundskogen	7 502 633	7 500 000	7 500 000	7 500 000			4- Gjennomføring
Vann, Tunevannet sydøst e.1a	12 677 976	12 500 000	12 500 000	12 677 976	-177 976		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Tunevannet sydøst e.1a	11 475 064	12 500 000	12 500 000	12 500 000			5- Ferdigstilt/Garantitid
Vann, Tunevannet sydøst e.1b	10 616 022	11 000 000	11 000 000	10 616 022	383 978		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Tunevannet sydøst e.1b	10 645 491	11 000 000	11 000 000	10 645 491	354 509		Avsluttes 2. tertial
Vann, Brevikbekken e. 1	13 905 963	14 000 000	14 000 000	17 300 000	-3 300 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Avløp, Brevikbekken e. 1	13 613 002	14 000 000	14 000 000	17 300 000	-3 300 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Vann, Brevikbekken e. 2	18 491 117	16 000 000	16 000 000	19 700 000	-3 700 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Avløp, Brevikbekken e. 2	19 565 917	16 000 000	16 000 000	19 700 000	-3 700 000	Ved prosjektavslutning	4- Gjennomføring
Vann, Brevik e. 3 Sarp v- Frøyas vei	2 176 854	10 500 000	20 500 000	35 500 000	-15 000 000	Innarbeides i HP 2024-2027	4- Gjennomføring
Avløp, Brevik e. 3 Sarp v- Frøyas vei	2 004 780	10 500 000	20 500 000	35 500 000	-15 000 000	Innarbeides i HP 2024-2027	4- Gjennomføring
Vann, Maugestensveien - Finnestad 1.e	3 642 948	2 800 000	2 800 000	3 642 948	-842 948		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Maugestensveien - Finnestad 1.e	4 372 935	4 200 000	4 200 000	4 372 935	-172 935		Avsluttes 2. tertial
Vann, Maugestensveien - Finnestad 2.e	3 903 451	2 200 000	2 200 000	3 903 451	-1 703 451		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Maugestensveien - Finnestad 2.e	4 144 195	3 500 000	3 500 000	4 144 195	-644 195		Avsluttes 2. tertial
Vann, Solli/Vister anl. 6.12.13.16	493 315	8 800 000	10 800 000	10 800 000			3- Prosjektering
Avløp, Solli/Vister anl. 6.12.13.16	714 316	8 800 000	10 800 000	10 800 000			3- Prosjektering
Vann, Rådhuskvartalet	3 285 776	1 500 000	1 500 000	3 285 776	-1 785 776		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Rådhuskvartalet	3 222 026	2 500 000	2 500 000	3 222 026	-722 026		Avsluttes 2. tertial
Vann, OH gate - Fritznerbakken	0	3 000 000	3 000 000	0	3 000 000		Avsluttes 2. tertial
Vann, Klevaveien	0	1 500 000	6 500 000	6 500 000			3- Prosjektering
Avløp, Klevaveien	0	1 500 000	6 500 000	6 500 000			3- Prosjektering
Vann, Løkkevika - Ullerøy	579 778	10 000 000	10 000 000	579 778	9 420 222		Avsluttes 2. tertial
Vann, Brusemyrveien - Jellestadveien	10 274 282	10 000 000	10 000 000	10 000 000			4- Gjennomføring
Avløp, Brusemyrveien - Jellestadveien	10 114 866	20 000 000	20 000 000	20 000 000			4- Gjennomføring
Avløp, Brusemyr-Rådhusveien (Nipa)	5 764 638	6 000 000	6 000 000	5 764 638	235 362		Avsluttes 2. tertial
Vann, Haugeveien - Navestad nytt boligfelt	0	1 000 000	8 000 000	8 000 000			3- Prosjektering
Vann, Ringleiding vannledning Brandstorp-Revebukta	9 188 003	8 000 000	8 000 000	8 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Ledning i Glomma og separering Opsund	44 694 754	61 500 000	124 000 000	124 000 000			4- Gjennomføring
Avløp, Opsund	22 366 898	44 000 000	110 500 000	110 500 000			4- Gjennomføring
Vann, Yvenveien	780 604	3 000 000	3 000 000	3 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Yvenveien	529 721	3 000 000	3 000 000	3 000 000			3- Prosjektering
Vann, Utskifting av gamle/ødelagte vannledninger	3 142 876	10 000 000	80 000 000	10 000 000			Avsluttes årlig
Avløp, Utskifting av gamle/ødelagte avløpsledninger, fremmedvann	6 560 011	10 000 000	80 000 000	10 000 000			Avsluttes årlig
Vann, Myrstadveien, utskifting og separering	840 237	8 000 000	8 000 000	8 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Myrstadveien, utskifting og separering	746 628	9 000 000	9 000 000	9 000 000			3- Prosjektering
Vann, Opstadveien	48 000	0	7 000 000	7 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Opstadveien	48 000	0	8 000 000	8 000 000			3- Prosjektering
Vann, Hafslundsøy og Hasle, fomying/separering/fremmedvann	1 118 609	2 000 000	2 000 000	2 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Hafslundsøy og Hasle, fomying/separering/fremmedvann	1 025 794	2 000 000	2 000 000	2 000 000			3- Prosjektering
Vann, Kalnes/Grålum, fomying/separering/fremmedvann	0	1 000 000	72 000 000	72 000 000			2- Forprosjekt
Avløp, Kalnes/Grålum, fomying/separering/fremmedvann	0	1 000 000	72 000 000	72 000 000			2- Forprosjekt
Vann, Greåker og Hannestad, fomying/separering/fremmedvann	1 339 454	5 000 000	5 000 000	5 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Greåker og Hannestad, fomying/separering/fremmedvann	1 576 587	5 000 000	5 000 000	5 000 000			3- Prosjektering
Vann, Sentrum og Kurland	0	0	65 000 000	65 000 000			
Avløp, Sentrum og Kurland, fomying/separering/fremmedvann	0	0	65 000 000	65 000 000			
Vann, Borgenhaugen/Årum, fomying/separering/fremmedvann	0	0	62 000 000	62 000 000			
Avløp, Borgenhaugen og Årum, fomying/separering/fremmedvann	0	0	62 000 000	62 000 000			
Vann, Skjeberg, fomying/separering/fremmedvann	0	0	5 000 000	5 000 000			
Avløp, Skjeberg, fomying/separering/fremmedvann	0	0	5 000 000	5 000 000			
Avløp, Skjeberg syd. Kartlegging og kildesøk. Mye ønsket fremmedvann. Rehabilitering.	23 096	5 000 000	7 500 000	7 500 000			1- Idefase
Nye VA-anlegg som følger av komm.boligomr. Maugesten	303 748	6 000 000	10 000 000	10 000 000			3- Prosjektering
Nye VA-anlegg som følger av komm.boligomr. Maugesten	219 953	6 000 000	10 000 000	10 000 000			3- Prosjektering
Vann, Oldtidsveien. Utskifting/omlegging	51 125	5 000 000	5 000 000	5 000 000			2- Forprosjekt
Vann, Vannverksveien- Harebakkveien	94 838	6 000 000	6 000 000	6 000 000			3- Prosjektering
Vann, Hvingen. Sammenkopling vannsoner. Brannvann	118 002	2 000 000	2 000 000	2 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Nordbergveien-Haugeveien	436 151	2 500 000	2 500 000	2 500 000			4- Gjennomføring
Avløp, Hindre overløp til sårbare resipienter	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			2- Forprosjekt
Vann- og avløpsledning Nils Hønsvalds gate nord	1 529 263	7 500 000	7 500 000	7 500 000			4- Gjennomføring
Vann- og avløpsledning Høysand	0	500 000	500 000	500 000			3- Prosjektering
Avløp- Overvannsledning Bjørnstad - Vestvannet (A). Arealplan.	0	1 000 000	15 000 000	15 000 000			2- Forprosjekt

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Avløp- Utskifting vannledning og separering Apenesbakken	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000			3- Prosjektering
Vann- Utskifting vannledning og separering Apenesbakken	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000			3- Prosjektering
Avløp- Forying/utvidelse avløpsstrømmer og mengder Bjørnstadområdet Kartlegginga og qiennomføring	733 771	2 000 000	48 000 000	48 000 000			3- Prosjektering
Vann- Helgebakken/Bakkeleiveien	9 075	1 000 000	7 000 000	7 000 000			3- Prosjektering
Avløp- Helgebakken/Bakkeleiveien	7 500	1 000 000	7 000 000	7 000 000			3- Prosjektering
Vann- Villhageveien	247 311	3 000 000	3 000 000	3 000 000			3- Prosjektering
Avløp- Villhageveien	4 264	3 000 000	3 000 000	3 000 000			3- Prosjektering
Avløp- Skjebergveien - Nordberg og Edonbakken - Haugeveien	135 938	10 000 000	60 000 000	60 000 000			3- Prosjektering
Vann- Brevik etappe 4 separering	0	1 000 000	28 000 000	28 000 000			3- Prosjektering
Avløp- Brevik etappe 4 separering	0	1 000 000	28 000 000	28 000 000			3- Prosjektering
Vann- Hovedringledning inkl. Trykkøkning m.m Sandbakken - Nordberg - Sandesund	1 679 688	5 000 000	120 000 000	120 000 000			3- Prosjektering
Vann- Henry Fyhns vei, Einar Grims vei. Boligområdet ved "Røde Kors" bygget	0	1 000 000	10 000 000	10 000 000			2- Forprosjekt
Avløp- Henry Fyhns vei, Einar Grims vei. Boligområdet ved "Røde Kors" bygget	0	1 000 000	10 000 000	10 000 000			2- Forprosjekt
Vann- Kjennshaugveien	0	500 000	8 000 000	8 000 000			2- Forprosjekt
Avløp- Kjennshaugveien	0	500 000	8 000 000	8 000 000			2- Forprosjekt
Avløp- Overvannskulvert i Torsbekkdalen Bryggeriet- Sandesund	1 575	1 000 000	69 000 000	69 000 000			2- Forprosjekt
Ny separat forsyningsledning fra Vannverket Båterød til HB- Rønneberget	0	0	60 000 000	60 000 000			
Vann, Greåker og Hannestad, fornying/separering/fremmedvann e. 1,4,5	379 327	2 000 000	105 000 000	105 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Greåker og Hannestad, fornying/separering/fremmedvann e. 1,4,5	205 274	2 000 000	105 000 000	105 000 000			3- Prosjektering
Vann, Greåker og Hannestad, fornying/separering/fremmedvann e. 2,3	0	1 000 000	141 000 000	141 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Greåker og Hannestad, fornying/separering/fremmedvann e. 2,3	0	1 000 000	141 000 000	141 000 000			3- Prosjektering
Vann, Nordbyveien syd	780 345	10 000 000	28 500 000	28 500 000			4- Gjennomføring
Avløp, Nordbyveien syd	746 062	10 000 000	28 500 000	28 500 000			4- Gjennomføring
Vann, Nordbyveien nord	0	0	27 000 000	27 000 000			
Avløp, Nordbyveien nord	0	0	27 000 000	27 000 000			
Vann, Rødsøyv. / Hagastuv. / Skjeggeby	0	0	36 000 000	36 000 000			
Avløp, Rødsøyv. / Hagastuv. / Skjeggeby	0	0	36 000 000	36 000 000			
Vann, Nesdalen, Svingen, Venusveien	0	0	24 000 000	24 000 000			
Avløp, Nesdalen, Svingen, Venusveien	0	0	24 000 000	24 000 000			
Vann, Nordbyveien vest	0	0	38 000 000	38 000 000			
Avløp, Nordbyveien vest	0	0	38 000 000	38 000 000			
Vann, Hafslundjordet	0	0	11 000 000	11 000 000			
Avløp, Hafslundjordet	0	0	11 000 000	11 000 000			
Tekniske installasjoner vann og avløp							
Vann, Pumpestasjon Brusemyr (Nipa)	2 711 374	20 000 000	20 500 000	23 500 000	-3 000 000	HP 2024-2027	3- Prosjektering
Avløp, Pumpestasjon Brusemyr (Nipa)	2 434 664	20 000 000	20 500 000	23 500 000	-3 000 000	HP 2024-2027	3- Prosjektering
Vann, Utfasing av trykkforsterkere Nygårdsveien ved etablering av ny trase Landemyra	5 475 754	10 000 000	10 000 000	10 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Oppgradere trykkforsterkere og annet utstyr	458 959	2 000 000	2 000 000	2 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Sammenkobling reservevann Gaupefaret	2 939 638	2 500 000	2 500 000	2 500 000			2- Forprosjekt
Vann, Utredning- Nytt vannverk Isejø / kapasitetsøkning Båterød	9 736 081	12 200 000	372 200 000	372 200 000			2- Forprosjekt
Vann, Reserverstrømsaggregater i vannforsyningen	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000			2- Forprosjekt
Vann, Nytt styresystem driftskontroll	1 357 553	1 800 000	1 800 000	1 800 000			4- Gjennomføring
Vann, Styresystem Båterød	1 296 001	1 800 000	1 800 000	1 800 000			4- Gjennomføring
Vann, Oppgradering trykkøkingsstasjoner	572 481	3 000 000	24 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig
Vann, Nytt høydebasseng	0	0	35 000 000	35 000 000			
Vann, Utskiftninger vannverk og høydebasseng	1 586 178	6 000 000	6 000 000	6 000 000			4- Gjennomføring
Vann, Ny nedbærsmåler Sentrum	35 106	2 000 000	2 000 000	2 000 000			2- Forprosjekt
Vann, Kumgruppe K123. Styling og teknisk utstyr	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000			2- Forprosjekt
Vann, Driftsentral - felles - VA andel vann	0	1 000 000	2 000 000	2 000 000			1- Idefase
Avløp, Forbedring av slamsentrifugering	0	4 000 000	4 000 000	4 000 000			3- Prosjektering
Avløp, Oppgradering avløpspumpestasjoner	3 582 996	5 000 000	75 000 000	5 000 000			Avsluttes årlig
Vann, Gjerde og port rundt Båterød vannverk	0	500 000	500 000	500 000			3- Prosjektering
Avløp, Drift- og vedlikeholdssystemer vannverk og renseanlegg	3 047 114	4 500 000	4 500 000	4 500 000			3- Prosjektering
Avløp, Nytt renseanlegg	167 099 825	282 000 000	1 161 000 000	1 161 000 000			4- Gjennomføring
Avløp, Utstyr for tidsmåling av overløp	0	3 000 000	9 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig
Avløp, Styresystem, fyrkjeler Åhim, brannteknisk	1 232 109	5 000 000	5 000 000	5 000 000			4- Gjennomføring
Avløp, Tineutstyr	0	1 000 000	1 000 000	0	1 000 000		Avsluttes 2. tertial
Avløp, Avløpspumpestasjoner - etablere brutt vannspeil	93 490	2 000 000	6 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Avløp, Driftsentral - felles - VA andel avløp	386 686	1 000 000	2 000 000	2 000 000			1- Idefase
Vann- Trykkøkningstasjon Tingvoll m.m. Arealplan. (A)	989 529	12 000 000	58 000 000	58 000 000			3- Prosjektering

Vann, Jellestad - Brysemyr (Nipa)

Det er bevilget 24 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 1,3 mill. kr. Merforbruket skyldes ventetid på Elvia ved trafo hvor det ble spunting og trang grøft og reparasjon/utskifting av gammel porøs overvannsledning i Brusemyrdalen.

Vann, Ringledning Brusemyr - Skjebergveien, Rundkjøring RV22 (Nipa)

Det er bevilget 26 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 0,59 mill. kr.

Vann og avløp Iseveien – Kampenes

Det er bevilget 2,8 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 0,79 mill. kr.

Vann, Tunevannet sydøst e.1a

Det er bevilget 12,5 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 0,18 mill. kr.

Vann og avløp, Tunevannet sydøst e.1b

Det er bevilget 22 mill. kr til investeringen. Prosjektet har gått som planlagt og avsluttes med et mindreforbruk på 0,74 mill. kr.

Brevik etappe 3 vann og avløp

Det er bevilget totalt 41 mill. kr til separering av 1,9 km vann/avløp- og overvannsledninger. Prosjektet er utvidet med 250 meter for å få en bedre VA løsning. I denne traseen er det spunting på hver side, kryssing av jernbanen og kryssing av Fv.109. Prosjektet er ferdig prosjektert og tilbud er mottatt. Utvidelsen og høye priser i markedet tilsier at prosjektert må tilføres 30 mill. kr for at prosjektet skal gjennomføres. Tilleggsbevilgningen vurderes for 2025 i forbindelse med arbeidet med handlingsplan 2024 – 2027.

Vann og avløp, Maugestensveien - Finnestad 1.e

Det er bevilget 7,0 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 1 mill. kr. Merforbruk skyldes trekkerør for fiber.

Vann og avløp, Maugestensveien - Finnestad 2.e

Det er bevilget 5,7 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 2,35 mill. kr. Merforbruk skyldes at det på grunn av store høydeforskjeller måtte etableres en ny pumpestasjon. Denne pumpestasjonen var opprinnelig ikke med i budsjettet.

Vann og avløp Rådhuskvartalet

Det er bevilget 4 mill. kr til investeringen. Prosjektet avsluttes med et merforbruk på 2,51 mill. kr I prosjektet har det vært utfordringer med bløte masser langs hele Kulåsgata. På grunn av dette fikk fortauene på begge sider skader under arbeidet. Kantstein, gatestein, heller og asfalt er lagt om langs hele gata.

Vann, OH gate – Fritznerbakken

Det er bevilget 3 mill. kr til investeringen. Prosjektet er ikke påbegynt, og avsluttes med et mindreforbruk på 3 mill. kr. Prosjektet må sees i sammenheng med utviklingen av «Pappenområdet».

Vann, Løkkevika – Ullerøy

Det er bevilget 10 mill. kr til investeringen. Prosjektet er vurdert til å ha for liten effekt for vanntilførselsen til Ullerøy og kommer ikke til utførelse og avsluttes med et mindreforbruk på 9,42 mill. kr.

Avløp, Brusemyr-Rådhusveien (Nipa)

Det er bevilget 6 mill. kr til investeringen. Prosjektet har gått som planlagt og avsluttes med et mindreforbruk på 0,24 mill. kr.

Avløp, tineutstyr

Det er bevilget 1 mill. kr til investeringen. Det er ikke behov for utstyret og prosjektet avsluttes med et mindreforbruk på 1 mill. kr.

Nytt renseanlegg

Det ble i bystyremøte 15. juni lagt frem sak om Alvim renseanlegg. Saken inneholder en oppdatert ramme for anlegget. Ny utgiftsramme innarbeides i budsjett og handlingsplan for 2024-2027.

Salg

	Regnskap totalt per 31.08.2023	Bevilget totalt per 31.08.2023	Budsjett og HP - > 2030	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Status
Investeringer- Salg							
Kommuneområde teknisk							
Verksted og transport							
Salg av biler og maskiner	-199 115	-500 000	-4 000 000	-500 000			Avsluttes årlig
Eiendom	0	0					
Salg av Navestad/Berg	0	0	-65 000 000	-65 000 000			
Salgsinntekt Kampenesmosen	-7 738 339	-12 000 000	-12 000 000	-12 000 000			4- Gjennomføring
Salgsinntekt Kløvningsten (B3.B14-16.N1-4)	-37 403 267	-44 159 311	-44 159 311	-39 559 311	-4 600 000	Ved avslutning	4- Gjennomføring
Salgsinntekt Yvenåsen	297 288	0	-60 000 000	-60 000 000			2- Forprosjekt
Salgsinntekt Tune senter II	0	0	-40 000 000	-40 000 000			
Salg av kommunal eiendom	-1 240 468	-10 000 000	-80 000 000	-10 000 000			Avsluttes årlig
Salg av søsterbolig	99 363	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000			2- Forprosjekt
Lysløype- makebytte (salg gnr 2062 bnr 32/ gnr 1 bnr 5010)	0	-5 300 000	-5 300 000	-5 300 000			4- Gjennomføring
Salg av gatestein	-68 000	-200 000	-200 000	-200 000			4- Gjennomføring
Salg av kommunalt disponible boliger	-16 820 473	-72 000 000	-952 000 000	-72 000 000			4- Gjennomføring

Salg av kommunalt disponible boliger

Prosjektet har god fremdrift. Det er så langt solgt 18 boliger for 33,6 mill. 5 av boligene er solgt som «leie til eie». Alle boligene har overtakelse i 2023. Det ligger 13 leiligheter og 2 eneboliger til salg.

Investeringsendringer

En samlet oversikt over kommunens investeringsprosjekter er gjengitt tidligere i kapittelet.

Totalt foreslås det å avslutte 26 investeringsprosjekter. Samlet mindreforbruk på prosjektene som avsluttes er 16,9 mill. kr.

Det foreslås å tilleggsbevilge 1,4 mill. kr til oppgradering av middelalderkirkene Skjeberg og Ingedal. Det foreslås 3,5 mill. kr. til regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvningsten, og 0,2 mill. kr til et nytt lekeapparat (zipline) ved Alvimhaugen barneskole. Kostnaden til lekeapparatet vil dekkes inn med tilskudd fra Sparebankstiftelsen DNB (0,15 mill. kr) og FAU Alvimhaugen barneskole (0,05 mill. kr.).

Det foreslås å flytte 91,8 mill. kr, fordelt på 19 investeringsprosjekter, fra 2023 til HP 2024-2027.

En oversikt over investeringsendringene finnes i eget vedlegg til saksfremlegget.

Kommuneområde helse og velferd

Tjenestemål

Tjenestemål		
Virksomhet/tjeneste	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Direktør helse og velferd med stab		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Antall overliggerdøgn for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset årlig	102	< 100
Virksomhet helse		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Antall klager legevakt	0	< 10
Virksomhet forvaltning og utvikling		
Mål: En trygg bolig for alle		
Totalt antall husstander som bosettes med bistand fra Avdeling bolig årlig	38	> 90
NAV		
Mål: Tjenester som fremmer aktivitet og mestring		
Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp 18-29 år	29,97%	< 30 %
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-29 år (måneder)	5,3	< 5,7
Andel flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram (siste 12 mnd.)	71 %	> 60 %
Heldøgntjenester		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet i sykehjem (beboere) (skala 1-6)	5,0	5,0
Opplevd kvalitet i sykehjem (pårørende) (skala 1-6)	4,6	4,6
Hjemmetjenester		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet i hjemmebaserte tjenester (brukere) (skala 1-6)	4,9	6,0
Andel pasienter over 67 år som har fått kartlagt ernæringsstatus	27 %	80 %
Boveiledning		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet i boveiledningstjenesten (pårørende)	5,0	5,0
Antall utviklingshemmede over 18 år med et kommunalt arbeids- og aktivitetstilbud*	90	<72
Barnevern		
Mål: Redusere saksbehandlingstid		
Andel undersøkelser som behandles innen 3 måneder (rapportering pr 1.halvår)	80 %	> 80 %

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Årsaken til bruk av overliggerdøgn i spesialisthelsetjenesten er i hovedsak økende antall pasienter fra sykehuset med behov for korttidsopphold, plassmangel på helsehuset bl.a som følge av at flere blir liggende på helsehuset i påvente av langtidsplass, kommunikasjonsvikt i tjenesten, overholdelse av samarbeidsavtalen med sykehuset (svare opp utskrivningsklare innen gitt frist).

Kommunen har hittil i år ikke mottatt nye klager/saker fra Statsforvalter eller Helsetilsynet.

Færre har blitt bosatt med bistand fra «Avdeling bolig» i andre tertial. Det er ingen ventelister, til tross for at antall kommunale boliger er redusert gjennom salg.

Målingen av "Andelen pasienter over 67 som er ernæringskartlagt" er et usikkert tall. Avvik i måten ernæringskartleggingen er dokumentert kan være en forklaring på det lave måltallet.

Brukerundersøkelsene i heldøgn- og boveiledningstjenestene ble gjennomført i 2017. Det ble gjennomført ny brukerundersøkelse i hjemmetjenestene i juni 2023.

Antall saker pr saksbehandler i Sarpsborg er høyere enn sammenlignbare kommuner.

Prioriterte tiltak

Vedtatte styringsdokumenter

Kommunedelplan helse og omsorg – Leve hele livet	
Hovedmål: Kommunens helse- og omsorgstjenester skal bidra til aktivitet, mestring, trygghet og økonomisk bærekraft	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Styrke tjenesten til barn, unge og voksne med rus og/eller psykiske lidelser – faglig og ressursmessig. Finansieres vesentlig av tilskuddsmidler.	Virksomheten søker på de tilskudd som er tilgjengelig- for å kunne styrke virksomhetens tjenester til både barn, unge og voksne innenfor fagområdene rus og psykisk helse.
Omstrukturere omsorgstjenestene gjennom å styrke hjemmebaserte tjenester med vekt på velferdsteknologi, hverdags-rehabilitering og kompetanseutvikling. Dette omfatter å: <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle en tjeneste som har større vekt på aktiv omsorg, egenmestring og rehabilitering. • Arbeide videre med endring av arbeidsmetodikken i hjemmetjenesten med vekt på forebygging og opplæring for å redusere/utsette behovet for kompensierende tiltak. • Igangsette og implementere flere velferdsteknologiske løsninger som avstandsoppfølging, digitale tilsyn, elektronisk medisineringsstøtte med mer.	Det er startet en prosess i pleie- og omsorgstjenestene for å sikre robuste og bærekraftige virksomheter. Det arbeides kontinuerlig med organisering av tjenestene slik at Sarpsborgs innbyggere kan bli boende i eget hjem så lenge som mulig. Bærekraft 2030 har flere delprosjekter som skal legge til rette for dette, som bla fokus på velferdsteknologi og effektiv ressursutnyttelse. Hjemmetjenesten, heldøgn og boveiledning har felles planer for

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	virksomhetsområdene for å sikre ensartet drift.
Etablere sosiale møteplasser og aktivitetstilbud for å styrke den enkeltes evne til å bli boende i eget hjem og leve et aktivt liv.	Flere samarbeidsavtaler med brukerorganisasjoner er opprettet. Samarbeidsavtalene skal bidra til å støtte deres arbeid med videreutvikling av møteplasser. Kommunen har også gjennomført en åpen dag med tema "den gode pensjonisttiden", med fokus på hvordan skape gode og aktive år.
Etablere seniorboliger som sikrer en trygg og aktiv hverdag. Kommunen skal samarbeide med private aktører om utvikling av tilrettelagte boliger.	Arbeidet med flere nye tilvisningsavtaler på ulike lokasjoner i kommunen er i slutfasen.
Utvide pilotprosjektet Årsturnus med ytterligere 20 nye team fra 2023. Det er pr 2022 iverksatt 20 team. Årsturnus er et virkemiddel for å nå målet om en heltidskultur og for å sikre nødvendig fagkompetanse.	Ny årsturnusavtale er politisk vedtatt. Planlagt utrulling er gjennomført.
Videreføre program bærekraftige omsorgstjenester. Programmet omfatter en gjennomgang av kompetansen i pleie- og omsorgstjenesten for å vurdere oppgaveglidning mellom profesjonene.	Delprosjektet for heldøgn er estimert til å vare ut i første tertial 2024. Foreløpig rapport med kartlegging og forslag til tiltak overleveres styringsgruppa i september. Tiltaket "Standard for sykehjem" er overført fra Bærekraft 2030 til Bærekraftige omsorgstjenester. Kartlegging i Helsehuset starter høsten 2023 med bla tegning av pasientforløp.
Videreutvikle og styrke tverrfaglig kompetanse ved familiesentrene, og arbeidet med samordnede tjenester for utsatte barn og unge. Tiltaket skal motvirke negativ generasjonsoverføring.	Det foregår uformelt og formelt samarbeid på tvers i kommunen, spesielt mellom Familiesentrene og Barnevernstjenesten, Helse og Kompetansesenter rus og psykisk helse. Gjennom prosjektmidler for 2023 har kommunen tilsatt jordmor, helsesykepleier, psykolog, daglig leder og helsesekretær.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Utvikle informasjonsportal om ulike boligformer, tilskudds- og lånemuligheter.</p>	<p>KOBO er tatt i bruk av boligkontoret. Systemet letter prosessen med å søke, tildele og administrere kommunale utleieboliger, samt følge opp beboere. Det samlede datagrunnlaget kan gi godt grunnlag for tilskudd og lånemuligheter. Sarpsborg kommune spiller en vesentlig rolle som pilotkommune i det nasjonale KOBO-prosjektet.</p>
<p>Etablere arenaer og systemer for samordning og samhandling mellom tjenestene for å sikre gode pasientforløp innad i kommunen, og mellom kommunen og andre.</p>	<p>Kommunen har deltatt i læringsnettverket Gode pasientforløp. Det arbeides med å sikre at kunnskapen fra læringsnettverket videreføres og at overgangene mellom tjenestene er smidige. Samhandling har også fokus i Bærekraft 2030.</p>
<p>Utarbeide et handlingsprogram for avlastning og pårørendestøtte for å styrke pårørenderarbeidet i kommunen.</p>	<p>Elektronisk pårørendeundersøkelse er gjennomført. Tilbakemeldingene i denne benyttes i det videre arbeidet med å opprette avlastende og støttende tiltak for pårørende.</p>

Kommunedelplan struktur og kapasitet i heldøgnsomsorgen – Leve hele livet

Hovedmål: Å sikre en tilstrekkelig og egnet heldøgnsomsorg som samsvarer med innbyggernes behov.

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
<p>Utvikle Haugvoll senter, herunder vurdere maksimal utnyttelse av tomten. Regulering startet opp i 2021.</p>	<p>Reguleringsplanen behandles høsten 2023.</p>
<p>Igangsette byggetrinn 2, Haugvoll, med 60 plasser. 60 plasser vil medføre en utvidelse med 30 sykehjemsplasser sammenliknet med dagens nivå. Det vil være behov for å innarbeide driftsmidler når sykehjemmet tas i bruk.</p>	<p>Avventer ny reguleringsplan.</p>
<p>Gjennomføre et forprosjekt med mulighetsstudie for utvidelse av Kruseløkka sykehjem og omgjøring av det som i dag er trygdeboliger. Hensikten er å sikre nok plass til hjemmetjenesten og kunne utvikle Kruseløkka avlastningssenter.</p>	<p>Kostnader for utvidelse og omgjøring overstiger rammene i investeringsbudsjettet. Prosessen er avsluttet.</p>
<p>Starte planlegging av å oppgradere og bygge nytt heldøgns omsorgstilbud ved Tingvoll inkl. nytt produksjonskjøkken og lokaler til hjemmetjenesten.</p>	<p>Videre kjøkkendrift utredes med to ulike alternativer med mulighet for å kjøpe tjenesten eksternt eller bygge nytt produksjonskjøkken.</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Flytte rulleringsplasser fra Helsehuset og opprette flere ordinære korttidsplasser.</p>	<p>Tiltak i Bærekraft 2030 har medført en endring i tiltaket, og tiltaket er gjennomført. 17 rulleringsplasser ved 2. etasje Kruseløkka er overført til avd. 1 ved Kurland sykehjem og Helsehuset.</p>
<p>Utrede hvordan utviklingshemmede som utvikler demens best kan ivaretas innenfor eldreomsorgen.</p>	<p>Brukergruppen er kartlagt. Livsløpsstandard er en del av det videre arbeidet i Bærekraft 2030.</p>
<p>Gjennomgå kommunens heldøgnsstilbud for å kartlegge tiltak som kan bidra til å sikre en bærekraftig drift.</p>	<p>Arbeidsprosessene i avdelingene er kartlagt i prosjektet "Bærekraftige omsorgstjenester". Hensikten med kartleggingene er ny fordeling av oppgavene mellom faggruppene for å få fullt utbytte av kompetansen i avdelingen og mer strømlinjeformede arbeidsprosesser. Bærekraftiltaket med reduksjon av 21 langtidsplasser er gjennomført. Beboerne har fått tilbud om sykehjems plasser på andre sykehjem.</p>

<p>Handlingsprogram mot vold i nære relasjoner – Leve hele livet</p>	
<p>Hovedmål: Forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner.</p>	
<p>Prioriterte tiltak</p>	<p>Status per 2. tertial 2023</p>
<p>Videreutvikle foreldrestøttende tiltak (foreldreveiledning og sinnemestringskurs) på tvers i kommunen.</p>	<p>Ingen tiltak siste halvår. Høst 2022 gjennomførte ca. 15 personer moduler i metodekurs etter Stiftelsen Tryggere sin sinnemestringsmetode, med den hensikt å bedre imøtekomme samtaler med personer med utfordringer med sinne.</p>
<p>Arrangere årlig temauke om vold i nære relasjoner.</p>	<p>I nettverket «Samlet mot vold» (SMV) er det en fast etablert arbeidsgruppe som jobber med planleggingen av den årlige Trygghetsuka i uke 47. Arbeidet finansieres med tilskuddsmidler til krisesenteret, som kommunens</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	kompetanseteam på VNR.
Benytte prosedyren «Sammen mot vold i nære relasjoner» og tilhørende veileder for videreutvikling av handlingskompetanse i å avdekke vold og iverksette tiltak for voldsutsatte og voldsutøvere.	Prosedyre og veileder til prosedyren er utarbeidet av nettverket SMV som evaluerer årlig. Nettverksmedlemmene arbeider aktivt med forankring innen egne virksomheter.
Øke kvalitet og samhandling om vold i nære relasjoner og sikre et likeverdig krisesentertilbud for alle voldsutsatte inklusiv særlig risikoutsatte som i liten eller ingen grad kan beskytte seg selv.	Krisesenterlovgivningen krever beskyttelsestilbud som også gjelder særlig risikoutsatte for VNR (vold i nære relasjoner). Det finnes p.t. ikke eget sted/avdeling for personer som krever skjerming eller særskilt tilrettelegging ut over ordinært krisesentertilbud. Det arbeides kontinuerlig med å avklare muligheter og å bedre samhandling med andre tjenester/etater kontinuerlig, for et så godt tilbud som mulig.
Videreutvikle «TryggEST i Sarpsborg».	TryggEST i Sarpsborg (TIS) trinn 1 er iverksatt og bistår personer i hjelperoller som møter befolkningen i Sarpsborg med råd og veiledning. For trinn 2 er det behov for en koordinator for å gjøre tilbudet tilgjengelig for befolkningen. Pt er det er ikke midler til dette.
Legge til rette for at frivillige organisasjoner kan drive informasjons- og holdningsskapende arbeid om vold i nære relasjoner, også ved å tilby kunnskap om vold og informasjon om hvor innbyggerne kan få hjelp.	Det har vært flere henvendelser til TryggEST i Sarpsborg fra frivillige/ideelle organisasjoner. Krisesenteret bidrar også i dette arbeidet, både ved henvendelser om personer og ved invitasjon inn i foreningene.

Handlingsprogram demens – Leve hele livet

Hovedmål: Sarpsborg kommune ønsker å gi forutsigbare og individuelt tilpassede tjenester til alle innbyggere med demens og deres pårørende gjennom hele sykdomsforløpet. Tjenestene skal oppleves som koordinerte og preges av kvalitet og kompetanse.

Prioriterte tiltak

Øke det tverrfaglige og tverrsektorielle samarbeidet for å styrke videreutviklingen av demensvennlig samfunn.

Status per 2. tertial 2023

Hukommelsesteamet består av helt nye medarbeidere. Fokus har vært å kartlegge oppgaver og legge planer for videre

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	<p>utviklingsarbeid. Sak om videre organisering og drift av demensvennlig samfunn i Sarpsborg, fremmes for KL i løpet av høsten.</p> <p>Samarbeid med kirken om bla demensvennlige gudstjenester er i gang.</p>
<p>Styrke og utvikle samarbeidet mellom demensteamet og fastlegene i utredningsforløpet av demens og tilby råd og veiledning til brukerne/pårørende.</p>	<p>Det arbeides kontinuerlig med å styrke samarbeidet med fastlegene i utredningsforløpet og ved videre oppfølging. Arbeidet med å utvikle en samarbeidsavtale er igangsatt.</p> <p>Det ble gjennomført pårørendecafé i mai, med gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Det er mottatt midler til drift av pårørendeskole og samtalegrupper med oppstart i september.</p>
<p>Utrede behov for styrking av ressurser og kompetanse i demensteamet.</p>	<p>Hukommelsesteamet utgjør 1,7 årsverk i tillegg til demenskoordinator. Det meldes om stor pågang av nye saker. Det er mange på venteliste og ventetiden er 5-6 måneder på oppfølgingssamtaler. Flere eldre og større fokus på demens nå enn tidligere kan forklare noe av den økte pågangen. Teamet prioriterer først og fremst oppfølging av brukere og deres pårørende, og har lite kapasitet til utviklingsarbeid.</p>
<p>Følge opp og implementere en samarbeidsavtale mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten som sikrer oppfølging av personer med demens.</p>	<p>Arbeidet er fortsatt på planleggingsstadiet.</p>
<p>Implementere tiltakspakke demens som arbeidsmetode i hele hjemmetjenesten</p>	<p>Implementeringen fortsetter og er et pågående arbeid.</p>

Handlingsprogram legetjenester – Leve hele livet	
Hovedmål: Legetjenester av god kvalitet som møter befolkningens behov; effektive tjenester med riktig kompetanse og kapasitet som samhandler godt og er hensiktsmessig organisert. Tidlig innsats og tilrettelegging bidrar til å forebygge sykdom og bedre folkehelsen.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Utrede etablering av ALIS stillinger (allmennleger i spesialisering).	Egen ALIS-stilling er opprettet på Solbyen legesenter.
Tilrettelegge for spesialisering i allmennmedisin og samfunnsmedisin, LIS3, - engasjere veiledere med rett kompetanse.	Alle aktuelle kommunalt ansatte leger er med i ALIS-ordningen. Det er utarbeidet avtaler med privatpraktiserende fastleger i ALIS-løp. Kommunen er godkjent som registrert utdanningsvirksomhet for samfunnsmedisin og allmennmedisin. Veiledere på plass og alle veiledere oppfordres til å ta veilederkurs. Oppfølging fra kommuneoverlege og aktuell teamleder.
Sikre at en medisinsk faglig overlege/fagansvarlig lege er tilgjengelig i kommunen for sykehjem og helsehusleger.	Fagansvarlig overlege ved Helsehuset startet 01.01.23. Rekruttering til tilsvarende stilling ved sykehjemmene utsettes av økonomiske årsaker. Det vurderes hvordan besatt stilling kan brukes på tvers. Grunnet sykefravær og vakanser i kommunale legetjenester, er ressursen så langt brukt mer klinisk enn det som var intensjonen.
Sørge for tilstrekkelige ressurser i legetjenesten. Rekruttere og beholde leger.	Fastlegestrategi er vedtatt i bystyret. Strategien inneholder tiltak som legger til rette for å rekruttere og beholde fastleger i Sarpsborg. Strategien varer ut 2023 og skal revideres høsten 2023. Lønnsstigen til fastlegene er reforhandlet og innstilt slik at den skal bidra til både rekruttering og stabilisering. Helsehuset er godkjent utdanningsinstitusjon for læringsmålene. Godkjenningen bidrar til at

	legene kan bli i kommunen i hele utdanningsløpet. Det er ansatt flere spesialister i kommunale legetjenester. Det har vært flere vakanser, og det er brukt en del vikarer med mindre kompetanse enn ønskelig, også i forbindelse med legers permisjoner. Det vil bli gjort en ny beregning på behov for legeressurs på de ulike avdelinger i løpet av høsten 2023.
Utvikle legenes rolle på systemnivå i skolehelsetjenesten.	Fagansvarlig lege ved familiesentrene er etablert, men det har vært lite rom for videreutvikling. Teamtilhørigheten til legene er endret for å styrke fokus på folkehelsearbeidet og samarbeidet med forebyggende tjenester.

Handlingsprogram for personell som har deltatt i internasjonal tjeneste

Hovedmål: Sarpsborg kommune skal være en god kommune å bo i for veteraner

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Etablere samarbeidsforum med lokal veteranorganisasjon og invitere til dialogmøter.	Arbeidet er igangsatt og veterankontakt har deltatt på årsmøte i Sarpsborgs forsvarsforening.
Etablere kommunal veterankontakt som skal være kontaktpunkt for veteraner, aktører innen feltet og for Forsvaret.	Nettsiden Sarpsborg.com/veteran er opprettet.
Informere og veilede veteraner om aktuelle instanser som fastlege, familiesentre, rask psykisk helsehjelp, spesialisthelsetjenesten.	Informasjon er tilgjengelig på nettsiden.
Markere frigjørings- og veterandagen 8. mai med kransnedleggelse og legge til rette for et arrangement for veteraner og pårørende.	Vellykket markering gjennomført 2023.

Prosjekter og enkeltsaker

Prosjekt/sak	Status per 2. tertial 2023
Evaluere avtalen med Stiftelsen Blå Kors Fredrikstad vedr tilbudet på Kulåssenteret. Dette omfatter å evaluere tilbudet som ligger i avtalen og kartlegge framtidig behov for brukerne.	Avtalen med Kulåssenteret, Blå kors Fredrikstad har varighet frem til 1. mars 2024. Sarpsborg kommune har vurdert at det fortsatt er behov for tilgang til denne type plasser og er i sluttfasen av en anskaffelsesprosess for å sikre videre drift av slike plasser.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Følge opp tjenestedesignprosjektet Helhetlige og koordinerte forebyggende tjenester til barn og unge. Det skal utvikles en egen kommunedelplan folkehelse og forebygging som vil ta for seg utfordringene skissert i prosjektet. Planprogrammet er planlagt vedtatt våren 2022. En egen arbeidsgruppe skal vurdere ulike strukturelle grep for å styrke samhandling og koordinering av tjenester.</p>	<p>Nytt porteføljeprogram, «Samhandling til beste for barn og unge» er etablert. Hensikten er å kvalifisere tiltak som går på tvers av virksomheter og kommuneområder inn i kommunedelplan folkehelse og forebygging. Programmet vil ha en varighet ut 2024, noe som medfører at sluttbehandlingen av kommunedelplan må utsettes til programmet har levert sin sluttrapport. Samhandlingsforum «Felles barn felles ansvar», en arena hvor alle ledere som jobber med barn og unge i Sarpsborg kommune deltar, gjennomfører nå fast 2 samlinger i året.</p>
--	--

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart (år)	Status per 2. tertial 2023
Alkoholpolitisk handlingsprogram	2023	Ny behandling i 2024.
Handlingsprogram avlastning og pårørendestøtte	2022	Planlagt sluttbehandling i 2023.
Handlingsprogram psykisk helse og rus	2024	Oppstart er av kapasitetshensyn utsatt til 2024.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr					
Kommuneområde helse og velferd	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Virksomhet forvaltning og utvikling	47 379	60 691	64 491	-3 800	-6,3 %
Virksomhet helse	77 680	111 828	122 728	-10 900	-9,7 %
Virksomhet forebyggende tjenester	58 793	90 943	90 943	0	0,0 %
Virksomhet kompetansesenter rus og psykisk helse	59 587	104 616	111 416	-6 800	-6,5 %
Virksomhet kjøkken og kantine	7 399	10 730	11 730	-1 000	-9,3 %
Virksomhet NAV	169 838	264 222	264 222	0	0,0 %
Heldøgnsomsorg	404 307	634 745	635 045	-300	0,0 %
Hjemmetjenester	140 397	228 702	229 202	-500	-0,2 %
Boveiledning	239 993	353 590	381 620	-28 030	-7,9 %
Virksomhet barnevern	164 463	263 658	285 258	-21 600	-8,2 %
Direktør helse og velferd med stab	6 426	-979	820	-1 799	183,8 %
Sum kommuneområde helse og velferd	1 376 262	2 122 746	2 197 475	-74 729	-3,5 %

Forvaltning og utvikling har et merforbruk i hovedsak grunnet økte utgifter til omsorgstønad. Det er også et merforbruk på avlastningstjenester og overliggerdøgn i spesialisthelsetjenesten.

Virksomhet helse har et stort merforbruk. Hovedårsakene er manglende finansiering av nasjonal økning av fastlegetilskudd, høyere kostnader enn antatt ved nytt kommunalt legekantor i oppstartsåret og utgifter som følge av vedtatt fastlegestrategi.

Virksomhet forebyggende tjenester styrer mot balanse. Virksomheten har økte utgifter til bruk av privat bil i tjenesten, funksjonstillegg og tilskudd til fysioterapeuter med driftsavtale. Balanse oppnås gjennom vakante stillinger og høye sykefraværsrefusjoner.

Virksomhet kompetansesenter rus og psykisk helse har et stort merforbruk. Manglende lønnsmidler og økte kostnader til biler er hovedårsakene til merforbruket. Vakante stillinger og tilskudd bidrar til å redusere merforbruket.

Virksomhet kjøkken og kantine har et merforbruk som følge av økte matvarepriser.

Virksomhet NAV ligger an til balanse. Det er store variasjoner i stønadsutbetalingene fra måned til måned. Dette gjør årsprognosen noe usikker.

Heldøgntjenestene ligger an til et lite merforbruk. Ressurskrevende bruker, økte kostnader til smerteblandinger og høyt sykefravær som må dekkes med vikar er hovedårsakene til merforbruket.

Hjemmetjenestene har et lite merforbruk grunnet tiltak på natt, høyt sykefravær, gjestepasienter med store bistandsbehov og økende pågang av pasienter. Vakante stillinger har redusert det negative avviket.

Boveiledningstjenestene har et stort merforbruk. Stor økning i bemanningsbehov grunnet tvangsvedtak (kapittel 9-vedtak) med definerte krav til bemanning, nye brukere og økning i brukerbehov. Det er forutsatt innsparinger gjennom bærekraft 2030 som så langt har vært vanskelig å nå grunnet de store behovene i virksomhetene. Deler av de økte utgiftene vil utløse statlig refusjon i etterkant.

Årets lønnsoppgjør for fagarbeidere og assistenter er langt høyere enn budsjettet. For å ha realistiske budsjetter er det avgjørende at virksomhetene kompenseres for den totale kostnaden for lønnsoppjøret. Innsparingstiltak i hjemmetjenestene og heldøgntjenestene kamuflerer til en viss grad merforbruket på fastlønn i det totale regnskapsbildet.

Virksomhet barnevern har et stort merforbruk. Årsakene til merforbruket er store lønnsutgifter til fosterhjem, støttekontakter/avlastere, høye kostnader til kjøp av tiltak fra staten og fra private. Det er igangsatt tiltak som på sikt vil gi økonomisk effekt.

Direktør helse og velferd med stab ligger an til et merforbruk. Årsaken til merforbruket er økte kostnader til kjøp av private omsorgsplasser. Behovet for kjøp og kostnader pr kjøp er vanskelig å forutsi. Prognosen er derfor noe usikker.

Flere virksomheter i helse og velferd har økte kostnader til tjenester til flyktninger og innvandrerbefolkningen. Dette er kostnader kommunen blir kompensert for gjennom statstilskudd til flyktninger og er ikke per nå fordelt på de ulike virksomhetene.

Kommuneområde oppvekst

Tjenestemål

Tjenestemål		
Virksomhet/tjeneste	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Grunnskole		
Mål: Forbedre læringsresultater		
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt ungdomstrinn		43,3
Mål: Forbedre læringsmiljø		
Mobbing på skolen, 7.trinn	%	0 %
Mobbing på skolen, 10.trinn	%	0 %
Mål: Forbedre deltakelse		
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	%	100 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	%	> 58,7 %
Barnehage		
Mål: Øke andel barn i barnehage		
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	%	>92,5 %
Andel minoritetspråklige ³ barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn ⁴ 1-5 år	%	82,6%

Alle resultater på tjenestemål kommer i 3. tertial og rapporteres i årsrapport.

Prioriterte tiltak

Vedtatte styringsdokumenter

Kommunedelplan oppvekst	
Hovedmål: Sammen skaper vi Sarpsborg – der barn og unge lykkes <ul style="list-style-type: none"> • Innsatsområder <ul style="list-style-type: none"> ○ Helhet og sammenheng ○ Læringskvalitet og læringsutbytte ○ Kompetanse og rekruttering ○ Kvalitet i ledelse og organisasjonsutvikling 	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Arbeide for at barn i barnehagen er aktive deltakere i egen læring, får benytte kritisk tenkning og opplever reell innflytelse i egen hverdag.	Jobbet med kompetansepakke om inkluderende praksis fra Utdanningsdirektoratet på ledermøte barnehage. Prosjekt hverdagsbarnehage i Virksomhet Glomma pågår. Ytterligere en barnehage i virksomhet Fossen starter opp med prosjektet i august.

³ Barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk eller engelsk (SSB).

⁴ Førstegangsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere (SSB).

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Arbeide for å styrke barnehagens språkmiljø.</p>	<p>Ny praksis for tildeling av språkstimuleringsmidler til barnehagene er under utprøving fra og med august. Gjennomført oppstartsamling for språkveiledere og ledere om bakgrunnen for, og intensjonen med språksatsingen, og språkveiledernes rolle i egne virksomheter.</p>
<p>Arbeide for at alle virksomheter har et helsefremmende læringsmiljø. - Felles kommunalt fokus er på kosthold og fysisk aktivitet</p>	<p>7 av 10 kommunale barnehager er godkjent som helsefremmende. Godkjenningsordning for skoler er avviklet. Alle skolene jobber gjennom helhetlige læreplaner etter nasjonale og lokale føringer på områdene kosthold og fysisk aktivitet. Ungdomsskolene har begynt drøftinger om et mer enhetlig tilbud for kantinedrift i et helsefremmende perspektiv.</p>
<p>Barnehagene og skolene deltar aktivt i samhandling med andre tjenester til barnets beste.</p>	<p>Etablert tettere samarbeid med helsesykepleiere, politi, barneombud og konfliktrådet med mål om et bedre helhetlig systematisk arbeid. Samarbeidet mellom barnekoordinator, koordinerende team og samhandlingsteam er evaluert og videreføres.</p>
<p>Arbeid for et likere SFO-tilbud i Sarpsborg med bakgrunn i ny, nasjonal rammeplan for SFO. - Felles kommunalt fokus på relasjonskompetanse</p>	<p>Arbeid pågår. Fokus på bemanningsnorm og felles bemanningskultur.</p>
<p>Skolene fortsetter å utvikle sin praksis i tråd med nytt nasjonalt læreplanverk, LK20.</p>	<p>Arbeid pågår. Alle har fokus på inkluderende praksis. Ellers jobbes det med programmering og teknologi, digital utvikling, og bruk av kunstig intelligens til å støtte lærere og elever i lærings- og vurderingsarbeidet.</p>
<p>Utvikle leksebevisste skoler i tråd med bystyrets vedtak.</p>	<p>Skolene har utarbeidet en plan for dette arbeidet på egen skolen.</p>
<p>Revidere årshjul for aktiviteter knyttet til faget Utdanningsvalg</p>	<p>Utsettes til vår 24 på grunn av manglende kapasitet.</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Implementere årshjul for dialog, styring og internkontroll for virksomhetene i oppvekst og i oppvekstadministrasjonen.	Skole: Årshjulet er nå i ordinær drift. Barnehage: Årshjul er under utarbeidelse.
--	--

Handlingsprogram for digital oppvekst 2021-2024

Hovedmål:

- Målsettingene i rammeplan for barnehage og Kunnskapsløftet 2020 realiseres
- Helhetlig digital satsning fra barnehage til endt skolegang
- Alle barn og unge får mest mulig likt grunnlag for tilegnelse av digital kompetanse og læring med digitale verktøy for å nå kommunens visjon; «Sammen skaper vi Sarpsborg» – (der barn og unge lykkes)
- Personvern og informasjonssikkerhet er ivaretatt
- Sikre universelle løsninger

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Fortsette utvikling av digital kompetanse innpasset i annet utviklingsarbeid der det er naturlig, for eksempel i eksisterende nettverk og etterutdanning.	Fokus på digitale verktøy i SNO-nettverk og språkveileder-nettverk
Gjennomføre risikoanalyser knyttet til digitale verktøy til bruk i barnehager og skoler.	Arbeid pågår
Etablere/initiere tettere samhandling med kommuneområde teknologi og endring for oppgradering av trådløse nettverk og nødvendig utskifting av digitalt utstyr. På grunn av ekstraordinær prisstigning vil dette kreve økt økonomisk ramme.	Arbeid pågår
Evaluere og justere felles digital læremiddelpakke	Evaluering gjennomført. Læremiddelpakke videreføres.

Handlingsprogram – Tett på for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø

Hovedmål: Forebygging av krenkelser, utenforskap og ensomhet.

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Implementere Trygghetssirkelen i alle barnehager og SFO for å fremme arbeidet med relasjonskompetanse.	Ressursperson ved hver barnehage og SFO formidler kompetanse i sine respektive virksomheter. Ressurspersonene er invitert inn til oppfølgingsdag høsten 2023.
Arbeide for at alle virksomheter har et godt psykososialt miljø * Felles kommunalt fokus på systematisk forebyggende arbeid og inkluderende/ tilpasset fellesskap	Overordnet Risiko- og sårbarhets-analyser knyttet til både barn, elever og de ansatte er utarbeidet. Tiltak iverksettes.

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026

Hovedmål: Trekke opp linjer for framtidig barnehage- og skolestruktur og skissere utbyggingsbehov.

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Utvide skolekapasitet Hornnes barneskole (jfr. Bærekraft 2030)	Utgår som følge av at Ullerøy barneskole ikke ble vedtatt nedlagt.
Utvide og oppgradere Ullerøy leirskole	Leirskolen er tatt i bruk. Noe arbeid gjenstår.
Rehabiliterer Grålum barneskole	Arbeid pågår. Ferdigstilles høsten 2024.
Utbedringer ved Kurland barneskole/Regnbuen	Prosjektering pågår. Politisk sak med forventet

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	<p>kostnad vinteren 2023/2024. Planlagt byggestart 2.halvår 2024.</p>
<p>Utbedre arbeidsplasser og garderober Lande barneskole</p>	<p>Forslag til løsning utarbeides høst/vinter 2023/2024. Utbedringen gjøres i 2024 – 2025.</p>
<p>Utrede utvidelse av skolekapasitet, Tindlund barneskole</p>	<p>Oppstart utredning høst 2023. Politisk sak med forventet kostnad høsten 2024.</p>
<p>Prosjekttere og bygge ny gymsal ved Kruseløkka ungdomsskole</p>	<p>Utredning 2025. Politisk sak med forventet kostnad høst/vinter 2025-2026. Planlagt utbygging 2026-2027.</p>
<p>Utvide og rehabiliterer, Tindlund barneskole</p>	<p>Planlagt gjennomført 2025 – 2027.</p>
<p>Utrede skolekapasitet, Tindlund ungdomsskole</p>	<p>Oppstart i 2025. Politisk sak med forventet kostnad høsten 2026</p>
<p>Utrede kapasitet arealbehov Sarpsfossen skole</p>	<p>Oppstart i 2026. Politisk sak med forventet kostnad høsten 2027.</p>
<p>Utrede skolekapasitet Sandbakken barne- og ungdomsskole</p>	<p>Oppstart i 2026</p>
<p>Utrede skolekapasitet Borgen barneskole</p>	<p>Oppstart i 2027</p>
<p>Utvide og rehabiliterer, Tindlund ungdomsskole</p>	<p>Planlagt gjennomført 2027-2029</p>
<p>Avvikle paviljonger og utrede skolekapasitet Kurland barneskole</p>	<p>Planlagt oppstart av utredning i 2027. Politisk sak med forventet kostnad høsten 2028. Utbygging 2029-2030.</p>

Prosjekter og enkeltsaker

Prosjekt/sak	Status per 2. tertial 2023
<p>Etterutdanne barnehagelærere, fagarbeidere, SFO-ansatte, grunnskolelærere og PPT-ansatte i Trygghets sirkelen.</p>	<p>Oppfølgingsdag for SFO og barnehageansatte arrangeres høst 23.</p>
<p>Utarbeide kompetanseplan for videreutdanning av ledere.</p>	<p>Ikke igangsatt da det ikke er avsatt budsjettmidler til et kompetanseløft for ledere i kommuneområdet i 2023.</p>
<p>Utarbeide kompetanseplan for assistenter og fagarbeidere.</p>	<p>Ikke igangsatt da det ikke er avsatt budsjettmidler til et kompetanseløft for assistenter og fagarbeidere i kommuneområdet i 2023.</p>
<p>Videreutdanne barnehagelærere og lærere i grunnskolen for å møte nye nasjonale kompetansekrav og i tråd med Sarpsborg kommunes kompetansebehov.</p>	<p>På skole var det 72 søkere til statlig tilbud om videreutdanning i undervisningsfag. 46 lærere og 2 ledere er godkjent av Udir for deltakelse i 2023/24. I barnehage har 4</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	barnehagelærere og 2 ledere startet videreutdanning.
Etterutdanne barnehage- og grunnskoleansatte og ansatte i støttesystemene gjennom regional- og desentralisert kompetanseordning og kompetanseløftet.	Kommunen har fått midler til digital kompetanseutvikling; Planlegging av workshops i skole er i gang. Gjennomført planleggingsdag på Inspira i samarbeid med Universitetet i Oslo for 3 skoler med tema Skaperskolen. Barnehage har fått midler til virksomhet søndre Skjeberg barnehager høsten 2023 – vår 2025.
Forankre Program; Felles barn – felles ansvar	Arbeid pågår. Inngår i program Samhandling til beste for barn og unge.
Gevinstrealiseringsprosjekt; Hornnes barneskole: - Styrke begynneropplæringen for å redusere behovet for spesialundervisning på mellomtrinnet.	Arbeid pågår. Etablert som eget portefølje-prosjekt
Utvide skolehager til flere skoler i Sarpsborg, med utgangspunkt i erfaringene fra de skolene som har etablert dette. Tiltaket gjennomføres innenfor eksisterende årlig ramme på 100.000 kroner.	Kurland har etablert skolehage. 3 nye skoler har fått midler i 2023.

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart	Status per 2. tertial 2023
Rullere Kommunedelplan for barnehage- og skolekapasitet, med innarbeiding av barnehager. Beslutning om framtidig skolestruktur i Sarpsborg kommune gjøres ved behandling av saken.	2020	Under arbeid. Forventet sluttbehandling 2024.

Økonomi

Kommuneområde oppvekst	Alle tall i 1.000 kr				
	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Virksomhet oppveksttjenester	63 398	104 535	108 035	-3 500	-3,3 %
Virksomhet PPT	15 838	28 512	27 512	1 000	3,5 %
Virksomhet spesialpedagogikk førskole	32 370	50 008	50 300	-292	-0,6 %
Barnehager	66 158	105 760	106 060	-300	-0,3 %
Virksomhet St. Marie læringscenter	5 450	22 195	22 195	0	0,0 %
Virksomhet Sarpsfossen skole	33 600	51 517	53 000	-1 483	-2,9 %
Skoler	405 731	628 177	650 902	-22 725	-3,6 %
Direktør oppvekst med stab	226 776	352 470	347 470	5 000	1,4 %
Sum kommuneområde oppvekst	849 321	1 343 174	1 365 474	-22 300	-1,7 %

Kommuneområde oppvekst har ved utgangen av august et prognostisert merforbruk på 22,3 mill. kr for 2023. Merforbruket er i hovedsak fordelt på virksomhet oppveksttjenester, virksomhet Sarpsfossen skole og grunnskolene.

Virksomhet oppveksttjenester ligger an til et merforbruk på 3,5 mill. kr. Merforbruket skyldes

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

hovedsakelig økte priser på skoleskyss samt økt antall gjesteelever og barnehagebarn i andre kommuner. Årsprognosen tar høyde for økte lønnsutgifter ved personalendringer i grunnskole. Prognosen inneholder innsparing ved å ikke erstatte/tilsette i ledig stilling. Det er et mindreforbruk for redusert pris/gratis SFO for 1. og 2. trinn. Mindreforbruket skyldes at kommunen er kompensert for gratistilbudet til alle elever på 1. og 2. trinn. I Sarpsborg går ikke alle elever på 1. og 2. trinn i SFO.

Virksomhet PPT vil ha et mindreforbruk ved årets slutt grunnet vakanse. Mindreforbruk ses i sammenheng med innsparingstiltak ansettelseskontroll under Bærekraftprogrammet.

Virksomhet spesialpedagogikk førskole ligger an til et merforbruk i 2023 grunnet et antall tilflyttende barn med store hjelpebehov ut over det som var forventet og budsjettet. Til grunn for prognosen ligger de planlagte innsparingstiltakene i Bærekraft 2030; økt brukertid per årsverk, utvide normalbegrepet gjennom å veilede barnehagene om kvalitetsarbeid samt i større grad å gi spesialpedagogisk hjelp og tilrettelagt barnehagetilbud organisert i grupper. Virksomheten har ikke erstattet pedagoger som har sluttet i løpet av året og det er lite bruk av vikarer.

Barnehagene i Sarpsborg ligger samlet an til et merforbruk ved årets slutt. Merforbruket skyldes i hovedsak vikarbruk ved korttids-sykefravær samt et tilfelle av etterregulering for feil ved lønnsansiennitetsberegning. Det er et mål å redusere vikarutgiftene ved å ha fokus på nærværarbeid og redusere sykefravær. Barnehagebussen er nedlagt fra august 2023. Barna er overført til ordinær barnehage.

Virksomhet St. Marie læringscenter ser ut til å gå i balanse ved årets slutt. Virksomheten opplever imidlertid en usikkerhet med stadig endring og lite forutsigbarhet i behov for virksomhetens tjenester. Antall flykninger som bosettes påvirker etterspørsel etter virksomhetens tjenester. I 2023 er det også noe usikkerhet knyttet til tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og rettigheter knyttet til opplæring for ukrainerne.

Virksomhet Sarpsfossen skole ligger an til et merforbruk ved årets slutt. Merforbruket skyldes økt bemanning på grunn av en økning i antall elever ved skolen. Med økt etterspørsel etter virksomhetens tilbud og økt antall elever vil virksomheten ikke nå mål om reduserte vikarutgifter i 2023.

Grunnskolene i Sarpsborg ligger totalt sett an til et samlet merforbruk på 22,7 mill. kr. 8 av 18 grunnskolevirksomheter ligger an til et merforbruk. 10 virksomheter forventer å gå i balanse i 2023. Virksomhet Hafslund ungdomsskole står for om lag halvparten av varslet merforbruk på grunnskoleområdet.

Merforbruket i grunnskolene skyldes i hovedsak økte utgifter til bemanning for elever med rett til spesialundervisning og styrking av voksentegethet, samt tilrettelegging i skolemiljøet for enkeltelever knyttet til Opplæringslovens kapittel 9a, elevene sitt skolemiljø.

Skolene melder om stadig økende antall elever med faglige og atferdsmessige utfordringer og som krever ulike former for skjerming og tilrettelegging gjennom hele skoledagen, og i SFO. Lovfestede enkeltvedtakstimer for elever med rett til spesialundervisning og særskilt norskopplæring utfordrer skolenes budsjettammer. Dette er spesielt utfordrende på mindre skoler. Den nasjonalt fastsatte lærernormen for grunnskolen gjør at skolene har minimalt med handlingsrom til å omdisponere personalressurser innenfor tildelt ramme. I tillegg sliter flere elever med å møte på skolen etter pandemien. Dette krever ekstra oppfølging fra skolene. Kompleksiteten av diagnoser gjør at skoler har store utfordringer med å håndtere disse elevene innenfor de gitte økonomiske rammer. Mange elever krever nå så tett oppfølging at det er behov for en voksen på full tid til hver av disse elevene.

Skolene har innsparingskrav i budsjett 2023 gjennom Bærekraft 2030. De skal redusere

utgifter til spesialundervisning, og redusere vikarutgifter. Skolene jobber aktivt med å oppfylle innsparingskravene og redusere merforbruket gjennom redusert vikarbruk, mer kostnadseffektiv organisering av spesialundervisning samt å redusere bruken av assistenter. Innsparingskravene i Bærekraft 2030 vil imidlertid for enkelte skoler være vanskelig å innfri.

Direktør oppvekst ligger an til et mindreforbruk i 2023. Mindreforbruket er knyttet til tilskudd til private barnehager.

Kommuneområde samfunn

Tjenestemål

Tjenestemål		
Virksomhet/tjeneste	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Virksomhet plan og samfunnsutvikling		
Effektiv saksbehandling		
Saksbehandlingstid på reguleringsplaner (uker) ⁵	31	35
Klager på reguleringsplaner som omgjøres av høyere instans.	-	0
Virksomhet kultur		
Brukerundersøkelse i kulturskolen ⁶		5,2
Brukerundersøkelse i fritidsklubbene ⁷		5,2
Andel skoleelever i grunnskolen som benytter kulturskolens tilbud basert på elevplasser ⁸	10 %	12 %
Andel skoleelever i grunnskolen som benytter fritidsklubbenes tilbud	20,6 %	40 %
Antall besøkende på uk-online	1 229	1 500
Antall besøkende på biblioteket	78 046	170 000
Antall besøkende Sarpsborg scene	13 257	38 000
Antall solgte billetter Sarpsborg scene	9 833	27 000
Antall besøkende Olavsdagene	10 123	10 000
Klager på tilskudd som omgjøres av høyere instans på grunn av saksbehandlingsfeil		0
Arrangere kurs og temakvelder med det frivillige kulturlivet	2	>2
Virksomhet byggesak, tilsyn, landbruk og kart		
Mål: Saksbehandlingstid		
Antall byggesaker hvor 3-ukersfristen ikke er overholdt		< 2
Antall byggesaker hvor 12-ukersfristen ikke er overholdt		0
Antall oppmålingssaker/matrikkel hvor 16 ukers frist ikke er overholdt		0

⁵ Saksbehandlingstid fra en reguleringsplan vedtas utlagt på høring til den blir endelig vedtatt av bystyret.

⁶ Brukerundersøkelsen skal gi svar på hvordan kulturskolens tjenester oppfattes av brukerne. Undersøkelsen i 2017 var basert på standard undersøkelse fra Bedrekommune.no og gjennomført både for elever og foresatte. Resultat for foresatte var 5,0 og for elever 5,4 i en skala der 1 en dårlig opplevd tjeneste og 6 er god opplevd tjeneste. Gjennomføring av brukerundersøkelse skoleåret 22/23 ble stoppet grunnet avvikling av digitalt verktøy for kvalitetsutvikling. Brukerundersøkelse planlegges gjennomført i løpet av skoleåret 23/24.

⁷ Brukerundersøkelse på fritidsklubbene 2021: 61 barn og unge jevnt fordelt mellom kjønn og alle de kommunale fritidsklubbene. Brukerundersøkelse hadde en skala fra 1 – 6 hvor 1 er veldig dårlig og 6 er veldig bra. Resultatet fra undersøkelsen ble 5,2. Brukerundersøkelse er gjennomført i en periode hvor tilbudet hadde antall begrensninger grunnet korona. I tillegg til en lengre periode med redusert aktivitet og ingen markedsføring av våre tilbud. Dette har resultert i en lavere deltagelse enn ønsket. Neste brukerundersøkelse gjennomføres våren 2024.

Mål: Godt omdømme	
Gjennomføre brukerundersøkelse pr. tjeneste ⁹	
Mål: Kvalitet på saksbehandlingen	
Klager som omgjøres av høyere instans på grunn av saksbehandlingsfeil	0
Mål: Tilsyn/ulovlighetsoppfølging	
Antall tilsyn med firma/foretak iht. plan- og bygningsloven	> 100
Ulovlighetsoppfølging byggesak, antall avsluttede saker	> 100

Virksomhet plan og samfunnsutvikling

Det er 5 klagesaker som er oversendt til Statsforvalteren, men ingen er ferdig behandlet. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 31 uker, noe som er godt under ambisjonen på 35 uker.

Virksomhet kultur

Sarpsborg scene

Det er en positiv utvikling i antall besøkende og antall solgte billetter første og andre tertial for Sarpsborg scene. Resultatet så langt i 2023 viser at publikumstallene er tilbake på tilsvarende nivå som før pandemien.

Kulturskolen

Antall barn som har elevplass har økt og er tilbake på nivå som før pandemi. Men det er fortsatt færre barn nå enn i 2020 som har mer enn en elevplass. Bakgrunnen for det kan være det økende kostnadsbildet i samfunnet og at familier må prioritere annerledes.

Biblioteket

Besøkstallene viser at besøket stiger på Tune og Skjeberg områdebibliotek sammenlignet med 2022. Hovedbiblioteket er i små, midlertidige lokaler, som mangler plass til blant studieaktiviteter og arrangementer. Dette gir en samlet nedgang i besøkstallene for bibliotekene sammenlignet med fjoråret.

Barn og unge

Fritidsklubbene har et økende besøk av barn i aldersgruppen 5 – 7 klasse. Besøkende fra ungdomstrinnet er ennå ikke på samme nivå som før pandemien, her jobbes det med rekruttering.

Olavsdagene

Sommerarrangementene har trukket i overkant av 10 000 publikummere. Omtrent 7 200 er solgte billetter, resterende er besøkende til gratisarrangementer, samt inviterte gjester. Teaterforestillingen solgte noe færre billetter enn forventet, mye på grunn av dårlig vær. Vikingmarkedet satte derimot ny salgsrekord. Tidligere har også deltakere på Olsokfeiringen blitt tatt med i besøkstallet. Dette arrangementet var ikke en del av Olavsdagene i år, så besøkende der er ikke tatt med.

⁹ Det prioriteres brukerundersøkelse i team byggesak. Denne gjennomføres i løpet av høsten 2023.

Virksomhet byggesak, tilsyn, landbruk og kart

Tjenestemål rapporteres årlig.

Prioriterte tiltak*Vedtatte styringsdokumenter*

Kommunedelplan kultur	
Hovedmål:	
Sammen skaper vi Sarpsborgs kulturliv	
Innsatsområder:	
<ul style="list-style-type: none"> • Felleskap og kultur • Byutvikling og kultur • Profesjonell kultur 	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Etablere et nytt bibliotektilbud. Prosjektet «Nytt hovedbibliotek» er igangsatt. Byggestart andre halvår 2022. Planlagt åpning november 2023.	Bygging er godt i gang. Det er lagt frem egen sak til formannskapet utsatt åpning av biblioteket.
Fullføre digitalisering av Sarpsborgs kommunale bildesamling. Arbeidet administreres av Sarpsborg bibliotek. Digitaliseringen planlegges i samarbeid med Sarpsborg Arbeiderblad og historielagene.	Arbeidet utsatt pga. bygging av nytt bibliotek.
Videreføre prosjektet «Hverdagsmestringskultur». Hverdagsmestringskultur har fått tildelt i overkant av 250 000 kr i interreg-midler for å starte et forprosjekt sammen med Region Midtjylland i Danmark og Västra Götalandsregionen i Sverige.	Søknad om interreg-midler ble avslått, Kultur avsluttes. Det arbeides videre med konkrete tiltak innenfor kultur og helse.
Forprosjekt «Kultur» avsluttes i 2022, og skal nå søke eksterne midler til hovedprosjekt for 2023-2026. Målet blir da å implementere og utvikle kultur- og helsetiltak i og utenfor kommunen.	
Utvikle Sarpsborg scene til en opplæringsarena for unge utøvere innenfor lyd/lys/video, og øke antallet lærlinger. Tiltaket forutsetter investeringer i teknisk utstyr for 3,0 mill. kr. Sparebankstiftelsen DNB har bevilget 1,0 mill. kr til investeringer i prosjektet. I tillegg er det avsatt 1,0 mill. kr i kommunens økonomiplan for årene 2022 og 2023 til tekniske investeringer på Sarpsborg scene, samt 0,8 mill. kr i 2024 og 2025. Disse midlene vil blant annet benyttes til prosjektet. Det forutsettes ytterligere 1,0 mill. kr i midler fra Viken fylkeskommune i perioden som foreløpig ikke er innvilget.	Kostnadsberegningen for opplærings-arenaen har økt til over 4 millioner kroner. Det er derfor nødvending å justere finansieringsplanen. Finansiering av prosjektet er planlagt gjennom følgende: -Innvilgede midler fra spillemiddelordningen Tilskudd til kulturarenaer i Østfold. -Investerings tiltak i HP i 2024. -Tilskudd fra Sparebankstiftelsen DNB og Viken fylkeskommune. Det er gjennomført møter med oppvekst- og kultursektor i nye Østfold fylkeskommune. Begge parter ønsker å inngå avtaler om bruk av arenaen.
Vurdere om «Artist in residence» kan etableres i St. Olavs voll når bygningen er restaurert.	Artist in residence avventer rehabiliteringen av St. Olavs voll. Der settes forprosjektet i gang høsten 2023.
«Artist in residence» skal gi kreative personer mulighet til å jobbe i et annet	

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

fysisk miljø enn til vanlig. For å kunne vurdere «Artist in residence» trengs det en avklaring om tilskudd fra Viken fylkeskommune til restaurering. Viken fylkeskommune har bekreftet tilskudd til restaurering. Saken ses i sammenheng med sak «Utbetale tilskudd til St. Olavs vold».	Hovedprosjektet har planlagt oppstart 2. kvartal 2024.
Gjennomføre en kartlegging av bygninger/arenaer i Sarpsborg som brukes eller kan brukes til kulturaktivitet, og gjøre denne informasjonen tilgjengelig for befolkningen.	Samarbeid med musikkrådet. Arbeidet satt på vent grunnet manglende ressurser.
Legge til rette for rekruttering til skolekorpene i Sarpsborg gjennom formalisert samarbeid mellom korpene, kulturskolen og grunnskolene.	Dialog med Sarpsborg musikkråd og skolekorp om forventningsavklaring og planer for samarbeid. Avtale forventes klar høst 2023.

Plattform for kulturskolen i Sarpsborg

Hovedmål:

Kulturskolen skal gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet, og være et kulturfaglig ressurscenter som medvirker til å styrke kompetanse og kulturell utfoldelse i lokalsamfunnet.

Prioriterte tiltak

Status per 2. tertial 2023

Utrede muligheter for å styrke Den kulturelle skolesekken (DKS). Det pågår utredning av muligheter for samarbeid om drift og utvikling av Den kulturelle skolesekken mellom Fredrikstad kommune og Sarpsborg kommune. Utredningen vurderer også muligheter for å forvalte større andel av spillemidler lokalt enn det som er dagens situasjon hvor Viken fylkeskommune forvalter 2/3 av spillemidlene som ligger til vår region. Dagens avtale med Viken fylkeskommune gjelder frem til 31.07.2025. Avtalen kan sies opp innen 1. januar med virkning fra 1. august samme år.	Det er dialog mellom ledelse for ny DKS avdeling i Østfold fylke og Fredrikstad og Sarpsborg kommuner for vurdering av mulige nye modeller for andeler og samhandling. Fredrikstad og Sarpsborg kommuner er i dialog om felles programmering for deler av dagens DKS-tilbud.
Vurdere dagens modell for brukerbetaling og hvilke økonomiske konsekvenser en justering av satsene vil gi. Sarpsborg kulturskole har høyere elevavgift for deltagelse i kjerneprogram og fordypningsprogram enn øvrige kulturskoler i vår region. Erfaringer som viser sammenheng mellom kostnad og barn og unges mulighet for å delta i fritidsaktiviteter ligger også til grunn for vurderingen	Vurdering igangsatt.
Vurdere mulighetene for et samarbeid mellom kulturskoler og profesjonelle kulturinstitusjoner i regionen om talentutvikling. Det inngås avtale om videreføring av deltagelse i UngMusikk for perioden 01.01.2023 – 31.12.2026. UngMusikk er et samarbeidstiltak mellom kommuner i Viken, Viken fylkeskommune og Norges musikkhøgskole om et helhetlig musikkopplæringsløp for elever som ønsker fordypningstilbud i musikk. Deltakeravgift finansieres innenfor egen ramme.	Sarpsborg kulturskole er del av regionalt prosjekt om fordypningstilbud for kunstoff og teater. Prosjektet er i samarbeid med 5 Østfold-kommuner, Galleri F15 og Kunsthøgskolen i Oslo. Avtalen om deltagelse i UngMusikk er inngått, og Sarpsborg kulturskole har stort utbytte av deltagelse gjennom regionale samspilltilbud, mesterklasser og en rekke kurs for elever og lærere.

Plan for fysisk aktivitet	
Hovedmål:	
Sarpsborgs befolkning er fysisk aktiv gjennom daglige gjøremål, egenorganisert aktivitet og deltakelse i idrett og friluftsliv.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Utbedre lysanlegg ved lysløypa i Sarpsborgmarka. Investeringsmidler er innarbeidet.	Arbeidet pågår.
Kartlegge og oppgradere skolenes og barnehagens uteområder.	Arbeidet pågår.
Det er avsatt 2 mill. kr hvert år i handlingsplanperioden.	
Etablere et eksternt forum for friluftslivsaktører/egenorganiserte (frivillige aktører) og frivillige som jobber med lavterskeltilbud innen fysisk aktivitet	Tiltaket vurderes i ny kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Kulturminneplan	
Hovedmål:	
Kulturarven i Sarpsborg skal forvaltes slik at den sikrer en bærekraftig utvikling og verner kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap som dokumentasjon av fortiden og en ressurs for fremtiden	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Sikre Tømmertunellen med tømmerrenna i Eidet for framtidige generasjoner.	Sikring av tømmerrenna er avhengig av eksternt finansiering. Dette må være klart før politisk sak fremmes.
Det fremmes politisk sak om gjennomføring av tiltaket.	Det søkes om eksternt finansiering fra fylkeskommunen med frist 1.11.23

Strategier for Olavsdagene 2019-2030	
Hovedmål:	
Olavsdagene skal befeste Sarpsborg som Olavs by lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Utrede bygging og drift av langhus og øvrig infrastruktur i Landeparken.	Avventer planvedtak og videre regulering av området.
Tiltaket er i tråd med forslag til ny arealplan. Planen er forventet vedtatt tidlig 2024.	

Handlingsprogram for Tunevannet 2017-2021	
Hovedmål:	
Sarpsborg kommune har som mål å ivareta Tunevannets verdi som rekreasjonsområde for befolkningen og at innsjøen skal oppnå god vannkvalitet.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Stimulere landbruket rundt Tunevannet til løsninger som bedrer vannkvaliteten (overvintring i stubb, opphør høstkorn, redusert fosforgjødsling, avgrense beiteområder, utbedre hydrotekniske løsninger). Det ble i 2018 inngått flerårig miljøavtale med drivere av samtlige jordbruksarealer som drenerer til Tunevannet. Avtalene ble reforhandlet og fornyet i 2022. Avtalene innebærer at kommunen utbetaler årlig godtgjørelse for gjennomføring av driftstiltak som reduserer avrenning fra jordbruksarealene, (jfr. kap. 8.1 i handlingsprogram for Tunevannet).</p>	<p>Avtale om miljøvennlig jordbruksdrift i Tunevannets nedslagsfelt ble i 2022 videreført for en ny fireårsperiode. Samtlige drivere har forlenget avtalen med Sarpsborg kommune. På grunn av ressursituasjonen er rullering av handlingsprogram for Tunevannet utsatt til 2024.</p>
--	--

Prosjekter og enkeltsaker

Prosjekt/sak	Status per 2. tertial 2023
<p>Videreutvikle fritidsklubbtilbudet. Det er innvilget eksterne prosjektmidler til Hannestad fritidsklubb. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har bekreftet bidrag på 1,15 mill. kr til prosjektet. Midlene skal brukes på ombygging av lokaler, flere åpningsdager og en videreutvikling av tilbudet til de mellom 12-15 år.</p> <p>For å kunne videreføre satsningen i planperioden utredes muligheten om støtte fra kommunens innovasjonsfond.</p>	<p>Prosjektet er i rute, og skal ferdigstilles innen 01.11.2023.</p>
<p>Inngå flere vedlikeholdsavtaler med lag og foreninger i naturområder. Arbeidet er påbegynt, men er forsinket på grunn av pandemien.</p>	<p>For å kunne inngå vedlikeholdsavtaler med frivilligheten, må det foreligge grunneieravtaler. Dette arbeidet er det ikke avsatt ressurser til.</p>
<p>Utvikle Grålum som nasjonalt utstillingsvindu for smarte mobilitetsløsninger, herunder bærekraftig arealbruk, testing av sensorteknologi, bygging av smarte parkeringshus, testing og implementering av smarte parkeringsløsninger, ladeinfrastruktur, delingsøkonomier for lading og mobilitet, samt utvikling av konsepter for økt bruk av el-sykler – Smart Mobilitet Grålum. Sees i sammenheng med områderegulering av Grålum.</p>	<p>Arbeidet er ikke prioritert.</p>
<p>Utbetale tilskudd til St. Olavs vold. Østfoldmuseet er eiere av prosjektet og Sarpsborg kommune er en av flere tilskuddsparter. 12 mill. kr bevilget i handlingsplan og budsjett 2021-2024. Før tilskudd utbetales, fremmes sak til formannskapet om betingelser for tilskuddet. Viken fylkeskommune har bekreftet en tilsvarende bevilgning. Østfoldmuseene legger frem et oppdatert kostnadsbilde etter ny forprosjektering. Dette legges til grunn i politisk sak.</p>	<p>Bevilgning forskyves til 2024.</p>
<p>Avklare videre bruk av vikingskipet Visund. Dette behandles i egen politisk sak våren 2023.</p>	<p>Behandlet i sak 23/04218. Det ble bevilget 200 000 kr som ekstraordinære midler til drift og vedlikehold av Visund for 2023.</p>
<p>Utarbeide kriterier for hvilke saker som skal prioriteres innenfor ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven. Det fremmes sak til utvalg for plansaker, formannskapet og bystyret. Tilsynsstrategien revideres årlig.</p>	<p>Sak om revidert tilsynsstrategi behandles politisk 1. tertial 2024.</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

Vurdere å innføre redusert reguleringsgebyr for reguleringsplaner som omfatter verneverdig bebyggelse.	Vurderes ved revisjon av reguleringsgebyrene i HP 2024 – 2027.
Utarbeide et handlingsprogram for frivillighet som skal bygge opp under samfunnsplanens mål om at «Innbyggere i Sarpsborg skaper og deltar i aktiviteter»	Arbeidet er i gang iht. vedtatt framdriftsplan.
Utarbeide strategi og kriterier for bruk av et framtidig Bykraft- og næringsfond for Sarpsborg kommune, som en videreutvikling av tidligere næringsfond.	Arbeidet er i gang iht. vedtatt framdriftsplan.
Utforme tiltak med sikte på å gjøre kommunens organisasjon i bedre stand til å skape næringsattraktivitet og fremme byutvikling, og få til samspill og samskaping med næringsliv, frivilligheten og andre aktører i Sarpsborg. Det må sees på løsninger på tvers av kommuneområdene, særlig samfunn og teknisk. Det fremmes politisk sak om tiltakene, jf. bystyrets vedtak i sak 91/22.	Arbeidet er i gang iht. vedtatt framdriftsplan.
Utarbeide et handlingsprogram for næringsutvikling som beskriver strategier for Sarpsborg kommunes arbeid med dette jf. bystyrets vedtak i sak 91/22.	Handlingsprogram lagt ut på høring av formannskapet 31.08.2023.
Legge til rette for å øke kraftproduksjon i Sarpsfossen.	Utbygger har igangsatt prosess med konsesjonssøknad.

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart	Status per 2. tertial 2023
Kommuneplanens arealdel	2017	Revidert høringsutkast er sendt til politisk behandling i formannskapet 31.08.2023 og bystyret 21.09.2023. Bystyret utsatte saken til 2. november. Planlagt høring november og desember.
Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2020-2031	2019	Arbeidet pågår
Handlingsprogram for Olavsdagene	2024	Arbeidet påbegynnes i 2024..
Plattform for vannforvaltning i Sarpsborg	2021	Arbeidet er satt på vent på grunn av ressursituasjonen. .
Strategisk støykartlegging og handlingsplan mot støy i byområdet Fredrikstad og Sarpsborg 2019-2023	2022	Arbeidet pågår.
Kommunedelplan naturmangfold	2021	Vedtatt i bystyret 13.04 2023.
Strategi for spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2020-2024.	2024	Arbeidet påbegynnes i 2024.
Plattform for bibliotekjenesten	2021	Arbeidet pågår. Legges fram til sluttbehandling vinter 2024.
Handlingsprogram for frivillighet	2023	Arbeidet pågår.
Handlingsprogram for næringsutvikling	2023	Handlingsprogram lagt ut på høring av formannskapet 31.08.2023.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr					
Kommuneområde samfunn	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Virksomhet plan og samfunnsutvikling	12 072	25 600	24 300	1 300	5,1 %
Virksomhet kultur	47 604	81 150	81 150	0	0,0 %
Virksomhet byggesak, tilsyn, landbruk, kart og eiendomsskatt	10 315	16 141	17 141	-1 000	-6,2 %
Direktør samfunn	-21 680	6 917	6 917	0	0,0 %
Sum kommuneområde samfunn	48 311	129 808	129 508	300	0,2 %

Virksomhet plan og samfunnsutvikling

Mindreforbruket skyldes merinntekter på regulering med ca. 1,3 mill. kr ved 2. tertial. De øvrige driftsinntektene og driftsutgiftene er i henhold til budsjett. Det forventes et mindreforbruk i 2023 på 1,3 mill. kr.

Virksomhet kultur

Virksomhet kultur styrer samlet sett mot balanse.

Olavsdager - fondsavsetning

Olavsdagene ble gjennomført med et mindreforbruk i 2023. Foreløpige regnskapstall viser et mindreforbruk på om lag 200.000 kr. Det ble lagt frem en egen sak om organisering av Olavsdagene til formannskapet 29. september 2022. Det ble vedtatt at fremtidig fondsavsetting av eventuelt mindreforbruk avklares gjennom behandling av tilstandsrapport for 2. tertial, da regnskapet for hovedarrangementet vil være kjent.

Virksomhet byggesak, tilsyn, landbruk og kart

Merforbruket skyldes i hovedsak mindre inntekter på oppmålingssaker. Det forventes også mindre inntekter fra byggesaker grunnet implementering av nytt saksbehandlingssystem (Plan & Build). Det anslås derfor 1,5 mill. kr mindre i gebyrinntekter enn budsjettet. Lavere lønnsutgifter vil kompensere noe for reduserte inntekter, men virksomheten ligger likevel an til et merforbruk på 1 mill. kr ved årets slutt.

Kommuneområde organisasjon

Tjenestemål

Tjenestemål		
Virksomhet/tjeneste	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Virksomhet økonomi		
Mål: Høy andel e-fakturaer		
Andel e-fakturaer av totale inngående fakturaer	96,2 %	100,0 %
Mål: Økt bruk av elektronisk bestilling		
Andel fakturaer med ordrer via eHandel	11,5 %	50 %

Når det gjelder andel e-fakturaer, så er det krevende å oppnå ambisjonsnivået. Årsaken til at eHandel ikke øker er i hovedsak lav bemanning på avdeling anskaffelser over lengre tid.

Prioriterte tiltak

Prosjekter og enkeltsaker

Prosjekt/sak	Status per 2. tertial 2023
Gjennomføre kommunestyre- og fylkestingsvalg på en ressurseffektiv måte som hensyntar at flere velgere forhåndsstemmer, med grunnlag i politisk sak om stemmesteder og valgdager som behandles høsten 2022.	Gjennomført.
Revidere retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger for perioden 2024-2028. Fremmes til politisk behandling sammen med alkoholpolitisk handlingsprogram (omtalt under 8.1.3.4).	Ikke påbegynt.
Ta aktive grep for å avklare om det kan være mulig for Sarpsborg kommune å øke sine inntekter på området kraftproduksjon. Dette i form av energiproduksjon i Sarpsborg kommune og innen utgangen av planperioden.	Ikke påbegynt
Kommunedirektøren legger i løpet av 1. tertial 2023 fram en sak til formannskapet og bystyret om strategi for kjøp av elektrisk energi. Saken skal vurdere hvorvidt kommunen skal sikre seg mot svingninger gjennom fastpris på hele eller deler av energiporteføljen, eller gjennom andre ordninger.	Saken ble lagt fram og vedtatt av Bystyret 13. april 2023.

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart	Status per 2. tertial 2023
Plattform for kommunikasjon	2022	Vedtatt av bystyret 21.09.2023

Økonomi

Kommuneområde organisasjon	Alle tall i 1.000 kr				
	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Virksomhet HR	55 778	73 918	75 468	-1 550	-2,1 %
Virksomhet økonomi	16 855	29 256	27 256	2 000	6,8 %
Virksomhet stabstjenester	21 514	39 395	38 595	800	2,0 %
Direktør organisasjon	1 408	2 300	2 100	200	8,7 %
Sum kommuneområde organisasjon	95 555	144 869	143 419	1 450	1,0 %

Kommuneområde organisasjon ligger an til et samlet mindreforbruk på om lag 1,5 mill. kr ved utgangen av 2023.

Virksomhet HR melder et forventet merforbruk på om lag 1,5 mill. kr ved utgangen av året. Det er økte kostnader til forsikringer, bedriftshelsetjeneste og digital sykefraværsoppfølging. Det er besparelser innenfor lærlinger og kurs/arrangementer.

Virksomhet økonomi forventer et mindreforbruk på om lag 2 mill. kr. Det skyldes vakante stillinger ved økonomi og innkjøp samt høyere inntekter fra purringer og tvangssalg. Vakante stillinger i avdeling anskaffelser betyr at det har vært mindre støtteressurser for virksomhetene til å gjennomføre anskaffelser.

Virksomhet stabstjenester ligger an til et mindreforbruk på 0,8 mill. kr som følge av at stillinger holdes vakante. I etterkant av valget vil det påløpe utgifter til ettergodtgjøring til folkevalgte, som trolig vil overstige det som er budsjettet til formålet.

Det har vært lengre perioder med uplanlagte vakante stillinger i kommuneområdet. Dette gir mindreforbruk på budsjettet, men går ut over kvalitet og leveranser, og medfører at utviklingsarbeid som skal gi fremtidige besparelser forskyves.

Direktør organisasjon forventer et mindreforbruk på 0,2 mill. kr. Dette skyldes besparelser på bruk av konsulent tjenester og kurs/konferanser. Innsparingsmål for 2023 angående ansettelseskontroll vil bli oppnådd, i henhold til «Bærekraft 2030».

Kommuneområde teknisk

Tjenestemål

Tjenestemål		
Virksomhet /tjeneste	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Virksomhet Eiendom		
Mål: Redusere klimagassutslipp:		
Energibruk pr. m ² eid areal (kwh) <small>(Kostra)</small>		<145
Mål: Ivareta eiendommene gjennom god verdiforvaltning:		
Vedlikeholdsinnsett kr pr. m ²		>150
Mål: Økt brukertilfredshet for kommunens ansatte		
Godkjente kvalitetskontroller renhold		>95 %
Mål: Komplettere boligmarkedet ved å tilby selvbyggertomter		
Antall solgte selvbyggertomter (gj.sn. pr. år)		20-30
Virksomhet vann og avløp		
Mål: Hygienisk trygt, godt og nok vann		
Innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater for E-coli	100 %	100 %
Antall timer avbrudd per innbyggere per år (jan-april)	0,09 time	<1 time
Svinn av vann i ledningsnettet som følge av lekkasjer (egenrapporten)	26,9 %	<25 %
Mål: Gode avløpssystemer		
Antall tilbakeslag (kloakk i kjeller)	19	<10
Virksomhet kommunalteknikk		
Mål: Fungerende innsamlingsordning for husholdningsavfall		
Antall klager / antall tømminger	0,1 %	< 0,1 %
Mål: Mer miljøvennlig bilpark		
Øke andel klimavennlige biler ved nyanskaffelser	%	60 %
Mål: Optimaliseringstiltak Vaskeriet Mål 2020: 20 kr. pr. kg årstakt 400 tonn tøy		
Redusere totale driftskostnader pr.kg vasket, tørt tøy (kr)		24
Virksomhet brann- og feiervesen		
Mål: Godt brann- og ulykkesforebyggende arbeid		
Målrettet informasjonsarbeid om forebyggende brannsikkerhet (antall personer)		8 000
Virksomhet utbygging		
Mål: God økonomistyring for investeringer		
Gjennomsnittlig avvik mellom budsjett og regnskap for avsluttede investeringsprosjekter gjennomført av teknisk. (- merforbruk)	%	0 %

Majoriteten av indikatorene til tjenestemålene rapporteres kun i årsrapporten.

Vann og avløp

Godt under måltallet for tidsavbrudd av vann i 2. tertial. Noe økning av antall tilbakeslag i kjeller, grunnet ekstremværet Hans.

Prioriterte tiltak

Vedtatte styringsdokumenter

VVA- plan	
Hovedmål: Planen skal sikre at ny teknisk infrastruktur sees i sammenheng med framtidig utbygging og vedtatte prinsipper for byens vekst og utvikling. Den skal også ivareta behov for fornying/rehabilitering av kommunaltekniske anlegg. Videre skal planen sikre at det kan hentes ut økonomi- og effektivitetsgevinster ved at teknisk infrastruktur for vei, vann og avløp kan samordnes fysisk i planleggings-, prosjekterings- og utbyggingsfasene.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Oppgradere trykkøkningsstasjoner for å ha tilgang til brannvannforsyning. Målet er å sikre reservestrøm, basert på kartlegging gjennomført i 2017 og 2018.	Gjennomføres etappevis
Etablere nytt avløpsrenseanlegg for å videreutvikle renseanlegget på Alvim, for å nå lovfestede rensekra. Parallelt skal det søkes om ny tillatelse til utslipp fra det fremtidige renseanlegget, og det må etableres nytt område for mellomlagring av slam.	Pågår. Entrepriser legges ut fortløpende. Søknad om ny tillatelse er sendt til Statsforvalter, i tillegg til søknad om midlertidig tillatelse til utslipp i forbindelse med anleggsarbeider.
Hindre driftsoverløp (urenset vann kommer inn i overvannsledningen) i følsomme områder. Etter 2028 tillates kun driftsoverløp direkte til Glomma eller åpen kyst.	Partikkel- separering gjennomført ved Huken. Separeringsprosjekter i gang Navestad/Haugeveien.
Utrede og prosjektere utvidelse av eksisterende vannverk på Baterød. Det er kun avsatt midler til prosjektering i handlingsplanperioden. Investeringsmidler må innarbeides i kommende økonomiplaner.	Det gjennomføres en utredning for å vurdere tidsløpet for investering i nytt Baterød vannverk, herunder hvilke alternative tiltak som må gjennomføres for at det skal være forsvarlig å forskyve investeringen. Jf. formannskapet vedtakspunkt 1 sak 91/23.
Gjennomføre separeringsprosjekter og gi pålegg om separering av private stikkledninger.	Pågår
Redusere og håndtere fremmedelementer i avløpsystemet ved hjelp av tekniske løsninger.	Partikkel-separering gjennomført for Huken.
Redusere lekkasjer i vannledningsnettet gjennom å videreføre arbeidet med systematisk lekkasjesøk.	Kontinuerlig. 26 lekkasjer oppdaget og rehabilitert hittil i år.
Sikre tosidig vannforsyning i alle deler av kommunen ved å koble sammen eksisterende anlegg.	Pågår strekning Brandstorp og Revebukta.
Sikre og oppgradere vann- og avløpsnettet innenfor nye	Større oppgradering er

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

utbyggingsområder. Kommuneplanens arealdel rulleres og vil vise behov for utbygging og oppgradering av vann og avløpsnett.	startet vestover fra Tunevannet mot Sykehuset Østfold langs fv.118.
Følge opp handlingsprogram for reduksjon av fremmedvann og utskifting av avløpsnett og vann-nettet med fortløpende tiltak som rørledninger og kummer. I tillegg til generell oppfølging av handlingsprogrammet vil det også ansettes egne dedikerte medarbeidere for å arbeide med å redusere innlekk av fremmedvann og lekkasjesøk til avløpssystemet. Midler til dette må innarbeides i handlingsplanperioden.	Kontinuerlig. Tas inn som del av omstillingsprogrammet Teknisk 2025. Får hjelp av Driftsassistansen Viken IKS for å utvikle bedre metoder.

Kommunedelplan for avfall 2020-2030	
Hovedmål: Sørge for at skadene fra avfall på mennesker, natur og miljø blir så små som mulig. Avfallsproblemene skal løses gjennom virkemidler som sikrer en samfunnsøkonomisk god balanse mellom omfanget av avfall som genereres, og som gjenvinnes, forbrennes eller deponeres.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Ta i bruk felles ettersorteringsanlegg sammen med andre Østfold-kommuner. Prosjektering og bygging gjøres av interkommunalt selskap, som ble stiftet i 2020.	Planlagt oppstart/testperiode er ultimo 2025 og anlegget er planlagt i full drift medio 2026
Anlegge nedgravde containere for avfall i forbindelse med tiltak i sentrum og utbygging av nye områder.	Arbeidet pågår kontinuerlig.
Prosjektere og etablere ny framtidrettet gjenvinningsstasjon og personalbygg i Gatedalen.	Prosjektet er i behovsfasen. Pågår arbeid med mulighetsstudie.
Innføre innsamling av matavfall	Innsamling startet 1. oktober 2023 for eneboliger. Borettslag, hytteområder og næring blir fortløpende koblet på frem mot sommer 2024.
Revidere kildesortering og tømmeordninger for hytterrenovasjon	Arbeidet avventes til etter at prosjektet med matavfall i er i drift.

Plattform for eiendomsforvaltning	
Hovedmål:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Eiendommen skal bidra til en effektiv tjenesteproduksjon for brukerne av kommunal eiendom. 2. Eiendomsforvaltningen skal være framtidrettet, ivareta eiendommene gjennom god verdiforvaltning og utvikle eiendommene på lang sikt 3. Kommunen skal opptre på markedsmessige betingelser der annet ikke er politisk vedtatt eller lovpålagt 4. Kommunen skal være en aktiv grunneier og strategisk eiendomsutvikler 5. Som utbygger skal kommunen ta samfunnsansvar ved å ivareta miljøet og satse på bærekraftige løsninger, samt sette krav til bruk av lærlinger og tiltak mot sosial dumping i bygge- og anleggskontrakter. 	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Iverksette innovasjonsprosjekter for å redusere energiforbruk, utslipp av CO2, overvåking av innelima, vannforbruk og adgangskontroll Det er avsatt	Alle tiltakene er under arbeid i programmet

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

nødvendige midler til tiltakene i handlingsplanperioden for mange av prosjektene. Det vil bli fremmet saker om behov for investeringssaker, hvis disse vil være lønnsomme.	Teknisk 2025. Tiltakene vil bli vurdert nærmere og de mest lønnsomme prioriteres.
Utvikle boligfelt Kløvningsten B4. Opparbeidelse og salg av boligtomter er planlagt gjennomført 2023 - 2024	Reguleringsplan behandlet i bystyret 21.09.2023. Ny sak fremmes om bevilgning til opparbeidelse samt forventede salgsinntekter.
Utvikle boligfelt Navestad Berg. Adkomstrettigheter er i all hovedsak avklart. Det må på plass en infrastrukturavtale med entreprenør. Ny sak om kostnader og inntekter knyttet til utvikling av boligfeltet vil fremmes for politisk behandling når dette er kjent.	Alt grunnverv er avklart. Noe prosjektering gjenstår. Samarbeidsavtale med samarbeidspartner er ikke klar. Jordflyttingsplan (flytting av matjord) må utarbeides og godkjennes før opparbeidelse kan starte.
Utvikle boligfelt Maugesten. Det er avsatt midler til regulering og prosjektering i handlingsplanperioden. Områdereguleringsplan er vedtatt. Oppstartstidspunkt for prosjektering vil være vår 2023. Sak om opparbeidelse av feltet vil bli fremmet som egen sak når prosjektering er klar.	Prosjektering pågår. Gjennomføring forutsetter avtale med private utbyggere.
Utvikle boligfelt Yvenåsen. Opparbeidelse og salg av boligtomter er planlagt gjennomført 2023 - 2024	Planutkast er under behandling. Forutsetter adkomst til fylkesvei 109. Gjennomføring forutsetter avtale med private utbyggere og ny politisk sak.
Regulere og opparbeide næringstomter på Tune Senter II, Grålum. Avventer områderegulering Bydelsssenter Grålum. Det er avsatt midler til tiltaket i handlingsplanperioden, men det er usikkert om det er tilstrekkelig.	Avventer ny område-reguleringsplan på Grålum.

Overordnet ROS-analyse og beredskapsplan

Hovedmål: Sarpsborg kommune har en målsetning om å være best mulig forberedt på enhver uønsket hendelse i kommunen. Overordnet ROS-analyse beskriver mulige uønskede hendelser og tiltak for å forebygge og minimere konsekvensene av slike hendelser. Tiltakene som skal gjennomføres følges opp av den enkelte virksomhet innenfor handlingsplanperioden eller innarbeides i kommende handlingsplaner.

Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Etablere lokasjonsbasert befolkningsvarsling som kan brukes ved uønskede hendelser. Kommunen har i dag adressebasert varsling, men lokasjonsbasert varsling vil være mer hensiktsmessig ved noen scenarier. Det skal utredes om eksisterende leverandør kan utarbeide en løsning for dette.	Nasjonal løsning etablert i 2023. Lokal løsning under vurdering med midler avsatt i handlingsplanperioden.
Gjennomføre sikkerhetsmåned i oktober	Gjennomføres sammen med andre beredskaps-aktører/frivillige

Brannordning (dokumentasjon av brannvesenet)	
Hovedmål: I tråd med forskrift skal organisering og dimensjonering av brannvesen baseres på kartlagt risiko og sårbarhet i kommunen. Det er også satt standard-/minimumskrav i forskriften for ivaretagelse av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver. Dokumentasjonen skal jevnlig revideres for å sikre at dimensjoneringen av forebyggende arbeid og beredskap til enhver tid er tilstrekkelig.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Styrke brannforebyggende arbeid og minimumsbemanning for beredskap for å ivareta forskriftskrav og intensjonen i brannordningen.	Vil være iverksatt ved årsskiftet 2023/2024.
Parkeringsutredninger for Nedre Glomma	
Hovedmål: Nullvekst i personbiltrafikken i Nedre Glomma samtidig som parkeringspolitikken opprettholder funksjoner i sentrum som gir en levende by.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Utarbeide forslag til konsept og lokalisering av parkeringshus. Parkeringshuset skal ha et tilstrekkelig antall ladepunkter. Det ses på muligheter for å legge til rette for sykkelutleie samt muligheter for grøntområder/rekreasjonsområder på tak. Finansiering sees på samtidig	Saken skal omhandle alternative plasseringer av mobilitetshus og ta hensyn til andre byutviklingsbehov. Fremdrift er derfor forskjøvet.
Etablere ladeinfrastruktur ved kommunale virksomheter. Om kommunen skal fortsette strategien med utskifting til klimavennlige biler, må ladeinfrastruktur etableres. Det er per nå ikke flere lokasjoner som kan bytte ut biler uten samtidige investeringer i infrastruktur.	Egen sak om "Fossilfri bil og maskinpark" skal behandles høsten 2023. Denne legger føringer og grunnlag for utarbeidelse av strategi for utbygging av ladeinfrastruktur i perioden. I mellomtiden blir det etablert infrastruktur ved behov og utskiftninger av kjøretøy.
Hovedsykkelplan for Nedre Glomma	
Hovedmål: Hovedmålet er nullvekst i personbiltrafikken og at veksten skal tas med kollektiv, gange og sykkel. Sykkelandelen av alle reiser skal i sykkelbyen Nedre Glomma være 12 %.	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Vurdere hvordan det kan utformes en standard for sykkelparkeringer som skal hensyntas i alle bynære utbyggingsprosjekter samt ved alle kommunale bygg i Sarpsborg kommune, og ligge til grunn for plan- og byggesaksbehandling. Det fremmes egen politisk sak.	Ikke startet
Etablere sykkelparkering ved skoler, idrettsanlegg, arbeidsplasser og prioriterte sentrale lokasjoner.	Ikke startet
Videreutvikle et helhetlig sykkelveinett: Hovedprioritering i 2023-2026 er å etablere en sammenhengende sykkelløsning med utgangspunkt i prioriteringer som er beskrevet i Hovedsykkelplanen for Nedre Glomma. Sentrumsnære strekninger prioriteres, samt prosjekter som er regulert eller er under regulering og skoleveisprosjekter. Prioriteringsliste: <ul style="list-style-type: none"> St. Maries gate, etablere sykkelfelt 	Skisse er utarbeidet. Arbeidet er utsatt til våren 2024. Skiltvedtak er godkjent

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<ul style="list-style-type: none"> • Lande skole, etablere gang- og sykkelvei 	Planlagt, byggearbeider ifm. VA arbeider i 2025
<ul style="list-style-type: none"> • Vingulmorkveien og Tuneveien, etablere sykkelvei med fortau 	Takst for grunnerverv er bestilt. Byggeplaner; innhenting av konsulent pågår. Arkeologiske undersøkelser er etter planen ferdig ultimo oktober. Oppstart arbeider er planlagt høsten 2024
<ul style="list-style-type: none"> • Fylkesveien mellom Lundeveien og Småbergveien gang- og sykkelvei 	Planlagt start 2024.
<ul style="list-style-type: none"> • Rådmann Dalen vei, etablere gang- og sykkelvei 	Arkeologiske utgravinger blir ferdigstilt i løpet av oktober 2023. Grunnerverv er i gang. Planlagt bygging 2027.
<ul style="list-style-type: none"> • Greåkerdalen (nordre del) etablere gang- og sykkelvei 	Oppstartsmøte med plan avdelingen er gjennomført og prosjektet er i gang med reguleringsarbeid.
<ul style="list-style-type: none"> • Madam Arnesensvei, etablere gang- og sykkelvei 	Ikke påbegynt
<ul style="list-style-type: none"> • Sverresgate – Hjalmar Wessels vei, fra St. Nikolas gate til Oskar Pedersens vei – etablere sykkelfelt. 	Ikke påbegynt
Det er kun delvis innarbeidet midler til tiltaket i handlingsplanperioden.	

Plattform for uteområder i Sarpsborg	
Hovedmål: Styringsverktøy for prioritering av tiltak og oppgraderinger på uteområder	
Prioriterte tiltak	Status per 2. tertial 2023
Medvirke til realisering og drift av toalett ved Bodalstranda	Toalettet overtatt til kommunal drift september 2023.
Etablere toalettbygg i Høysand	Prosjektering pågår.
Etablere toalettbygg ved Glengshølen	Prosjektering pågår.
Opprette biekorridorer og blomsterenger flere steder i kommunen	Tiltaket er gjennomført. Biekorridor opprettet i Korsgata og blomsterenger blant annet på Hannestad og Glengshølen.
Opprydding Eidet- rydding og tynning på land og fjerning av vaiere og skrap i vannet. Kommunen har fått tilskudd på kr 1,5 mill. kr fra Miljødirektoratet og har avsatt tilsvarende i investeringsmidler.	Tiltaket er igangsatt og fortsetter gjennom vinteren.
Oppgradere skolegårder med følgende prioriterte skoler de neste årene: Grålum- kapasitetsutvidelse samtidig som skolegården er utdatert og slitt og mangler lekeelementer. Tindlund – gamle, dårlige løsninger i skolegården, som ikke er i forskriftsmessig godkjent stand. Behov for oppgradering og utskiftning.	Grålum: skolegård ferdigstilles september 2023 Tiltaket fortsetter med årlig bevilgning.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Ullerøy- skolens nærhet til kysten og saltvann sliter på uteromsinstallasjoner og trenger utskifting, ballbinge trenger rehabilitering. Det er avsatt 2 mill. kr årlig i perioden, og dette brukes på en skole per år. Viktig med medvirkning fra skolene.</p>	
---	--

Prosjekter og enkeltsaker

Prosjekt/sak	Status per 2. tertial 2023
Program Teknisk 2025 og andre prosjekter med mål om å digitalisere, effektivisere og utvikle drift av tekniske tjenester.	Arbeidet med omstrukturering av tiltakene for å kunne ha tilstrekkelig med ressurser for gjennomføring. Pilot driftssentral og energiledelse gjennomføres.
Gjennomgå kritisk kommunens planlagte investeringer innenfor selvkostområdene vann, avløp og renovasjon med sikte på å redusere investeringsvolumet og begrense gebyrøkninger etter 2023. I tillegg skal det ses på innsparingsmuligheter på driften. Det fremmes politisk sak om dette.	Sak behandlet av formannskapet 28.9.23. Planlagte investeringer videreføres. Det gjennomføres en utredning for å vurdere tidsløpet for investering i nytt Baterød vannverk, herunder hvilke alternative tiltak som må gjennomføres for at det skal være forsvarlig å forskyve investeringen.
Videreføre «Trygg Hjemme» som eget tverrfaglig program. Måltrettet satsning mot brann i hjemmet rettet mot risikoutsatte grupper.	I henhold til mål og intensjon.
Etablere øvingsområde for Sarpsborg brannvesen i tråd med Bystyrets vedtak 15.01.2018 (jfr. Saksnr. 81/18)	Ytterligere forsinkelser må regnes med grunnet reguleringsarbeidet
Områderegulere, opparbeide infrastruktur og søke driftskonsesjon for Vistergropa.	Avventer godkjenning av rammesøknad for opparbeidelse av bom og vekt. Venter på rapport om volumberegninger gjenstående masser.
Utforme alternative løsninger for oppgradering av Sparta Amfi med grunnlag i foreliggende tilstandsrapport. Saken behandles i flere etapper, og er ferdig utredet i 2023.	Sak behandlet i bystyret 21.09.2023 og avsluttes. Vedtak fra behandlingen følges opp i kommende saker om Arena Sarpsborg.
Utarbeide en vedlikeholds - og utskiftingsplan i perioden for å oppgradere skolegårder og utskifting av lekeapparater og sportsutstyr.	Planen er under utarbeidelse og oppdateres basert på tilstandskartlegging og nye behov.

Styringsdokumenter som er under arbeid eller igangsettes i perioden

Navn på styringsdokument	Oppstart (år)	Status per 2. tertial 2023
Kommunedelplan vann og avløp	Forventet oppstart 2023	Arbeidet ikke påbegynt per 2. tertial,
Plattform for overvannshåndtering	Forventet oppstart 2023	Arbeidet er ikke startet pga. kapasitetsutfordringer
Plattform for eiendomsforvaltning	Forventet oppstart 2022	Igangsatt våren 2023

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr					
Kommuneområde teknisk	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Virksomhet kommunalteknikk	53 163	78 840	80 840	-2 000	-2,5 %
Renovasjon (selvkost)	-21 394	-9 026	-9 026	-	0,0 %
Slam (selvkost)	-2 484	-1 400	-1 400	-	0,0 %
Vann og avløp (selvkost)	2 480	2 260	2 260	-	0,0 %
Virksomhet vann og avløp (selvkost)	-115 536	-147 050	-157 050	10 000	-6,8 %
Virksomhet eiendom	161 192	286 676	246 676	40 000	14,0 %
Virksomhet utbygging	495	-3 240	-3 240	-	0,0 %
Virksomhet Sarpsborg brannvesen	32 724	50 876	51 376	-500	-1,0 %
Feievesenet (selvkost)	-2 385	-1 880	-2 080	200	-10,6 %
Direktør teknisk	1 562	1 325	2 095	-770	-58,1 %
Kirken	20 267	30 842	30 842	-	0,0 %
Sum kommuneområde teknisk	130 084	288 223	241 293	46 930	16,3 %

Utenfor selvkostområdene har Kommuneområde teknisk ved utgangen av august et prognostisert mindreforbruk for 2023. Mindreforbruket skyldes i all hovedsak en mye lavere energipris enn budsjettet. Budsjettet pris på energi for 2023 er på 2,35 kr per kWt. Hittil i år har prisen vært betydelig lavere enn forventet. Det presiseres at det er usikkerhet ved videre utvikling av strømprisen, spesielt mot slutten av året.

Sett bort fra energi har kommuneområdet samlet et merforbruk. Det jobbes med tiltak for å redusere forventet merforbruk mest mulig i løpet av året.

Innenfor selvkostområdene forventes et mindreforbruk. Mindreforbruket skyldes også her en lavere energipris enn antatt.

Virksomhet eiendom forventer et mindreforbruk ved årets slutt. Dette er i all hovedsak relatert til energi. Det er forventet et merforbruk på kommunale avgifter og lisenser til kabel-TV. Merforbruket vil dekkes inn gjennom innsparinger på andre tiltak.

Virksomhet kommunalteknikk varsler et merforbruk ved årets slutt.

Det har blitt et betydelig merforbruk på vintervedlikehold i første halvår. Sviktende inntekter på parkering utgjør per andre tertial 2,7 mill. kr. Det var forventet at innføring av betaling for elbiler, samt økte inntekter på nye plasser skulle gitt større inntekter. Det jobbes med tiltak for å redusere forventet merforbruk mest mulig. Selvkostområdene renovasjon og slam forventer balanse ved årets slutt.

Sarpsborg brannvesen melder et forventet merforbruk. Dette skyldes økte lønnskostnader samt uforutsette service- og vedlikeholdskostnader blant annet på grunn av flere skogbranner i juni.

Det er forventet et mindreforbruk for feievesenet (selvkost) ved årets slutt. Feievesenet har i en periode hatt en ubesatt stilling.

Virksomhet vann og avløp (selvkost) forventer et mindreforbruk. Mindreforbruket er hovedsakelig knyttet til en lavere energipris enn antatt, samt vakante stillinger. Det er forventet merforbruk innenfor postene kjemikalier, drivstoff, vedlikehold av biler og maskiner, samt lisenser. Utgifter til forsikring har økt mer enn forventet da det har vært mange tilbakeslag de siste årene.

Kommuneområde teknologi og endring

Tjenestemål

Tjenestemål		
Tjeneste	Resultat 2023	Ambisjon i perioden
Innbyggerdialog		
Mål: Sikre digitalt førstevalg for innbygger og medarbeider (inkl. selvbetjeningsløsninger)		
Andel henvendelser av totalt antall som håndteres på digitale flater	%	80 %
Andel automatiserte oppgaver av totalt antall	%	50 %
IKT		
Mål: Sikker og stabil drift, håndtere aktivitetsvekst		
Tilgjengelige tjenester (oppetid)	%	99,9 %
Mål: Vi har selvbetjente IKT-brukere (se måltavle)		
Andel henvendelser av totalt antall som håndteres på digitale flater	%	80 %
Andel løste oppdrag fra førstelinje i IKT- brukerstøtte – løsningsgrad	%	80 %
Mål: Microsoft sikkerhetsvurdering >90 %		
Microsoft sikkerhetsvurdering		> 90 %
Informasjonsforvaltning		
Mål: Etablere automatisk arkivering ved arkivintegrasjon mot fagsystemer		
Andel relevante fagsystemer med automatisk arkivering	13 %	45 %
Mål: Etablere god forvaltning av lisensporteføljen til Office365		
Sørge for at det til enhver tid vil være en optimal fordeling av de ulike lisensstypene, samt å sørge for at ubrukte lisenser blir frigjort.	God kontroll. Ikke behov å øke antall lisenser pr nå	
Porteføljestyling		
Mål: Sikre maksimal gevinst fra hvert prosjekt		
Totale gevinster i mill. kr realisert for utviklingsprosjekter i hele kommunen	mill. kr	25 mill. kr

Tjenestemålene som ikke er rapportert, rapporteres i årsrapporten.

Prioriterte tiltak

Prosjekter og enkeltsaker

Prosjekter og enkeltsaker som er sentrale for å nå kommuneområdets mål:

Prosjekt/sak	Status per 2. tertial 2023
Etablere felles kommunikasjonsplattform som gir bedre tjenester til medarbeidere, innbyggere, næringsliv og frivillighet blant annet gjennom selvbetjeningsportaler og gjenbruk av data (digitalt førstevalg).	Plattformen er etablert, og over i drift- og videreutviklingsfase.
Implementere innbyggerdialog som en naturlig del av det nye biblioteket.	Avklaring av roller og funksjoner er kjent, og planleggingen er i gang. Dialogen mellom

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2023 – SARPSBORG KOMMUNE

	biblioteket og innbyggerdialog har startet.
Oppgradere og skanne papirarkivet. Dette omfatter å overføre kommunens papirarkiver til det interkommunale arkivselskapet. Vurdering om behov for skanning blir tatt ved gjennomgang av arkivene. Det vil også bli gjennomført en opprydding og avhending av de eldste digitale arkivene.	Det er flere tiltak som gjennomføres med papirarkivene. Flere av de gamle elektroniske arkivene tas inn i 2023 i forbindelse med overgang til ny versjon av Public 360.
Etablere skyløsning for sak- og arkivsystem. Dette skal bidra til en trygg og effektiv forvaltning av systemene.	Prosjektet er startet, løsningen tas i bruk høsten 2023 og er planlagt ferdig sommeren 2024.
Videreføre digitaliserings samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere.	Fortsatt dialog med flere virksomheter om ulike digitaliseringsprosjekter.
Forenkler og automatisere ressurskrevende oppgaver samt forberede kommunen på framtidige behov og krav.	Kartlegging er igangsatt for arbeidsprosessene til avdeling innbyggerdialog.
Automatisere repetitive rutinepregede arbeidsprosesser i kommunen ved bruk av programvarerobot.	Tiltakene gjennomføres stort sett innenfor eget kommuneområde.
Videreutvikle porteføljestyring for å sikre at gevinster realiseres i de ulike fasene av et prosjekt og at kommunen prioriterer de riktige prosjektene ut fra en helhet på tvers av organisasjonen.	I tillegg til ordinære utviklingsprosjekter er besluttet at porteføljestyring som metodikk skal benyttes i investeringsprosjekter og utviklingsprosjekter
Utvikle, forankre og etablere virksomhetsarkitektur. Virksomhetsarkitektur beskriver hvordan en virksomhet er organisert, hvordan arbeidsprosesser er satt sammen og hvordan IT-løsninger utnyttes. Det skal sikre at prosjekter og endringsarbeid er i tråd med mål og arkitekturprinsippene, og skal understøtte digitaliseringsarbeidet.	Det jobbes med å utarbeide arkitekturprinsipper.
Sikre kommunens forvaltning av eksisterende og framtidig dokumentasjon. Dette skal skje gjennom å etablere automatisk dokumentfangst, effektivisere kvalitetssikring i arkivet og skape «orden i eget hus».	Inngår som en naturlig del av rutinene i tilknytning til informasjonsforvaltning. Dette er også en viktig del av virksomhetsarkitekturen, og blir fulgt opp.
Etablere møteplass for systemforvaltere for bedre samhandling, kompetanseheving og kontroll.	Planlegging av møteplass er startet. Første møte avholdes medio november.
Etablere ny plattform for digitalisering (digitaliseringsstrategi) Sarpsborg kommune har behov for en ny digitaliseringsstrategi som sikrer riktige valg både teknisk, sikkerhetsmessig, miljømessig og økonomisk. Løsninger som velges skal være bærekraftige, effektive og brukervennlige.	Vedtatt i bystyret mars 2023.
Etablere ny plattform for håndtering av brukeridentiteter (IAM - Identity and Access Management). Dette vil gi økt sikkerhet og forenkle prosessen med oppretting av brukerkontoer og tilgangsstyring til ulike fagsystemer.	Ikke påbegynt, på grunn av manglende ressurser til prosjektgjennomføring hos IKT
Forenkler og automatisere oppsett av klientutstyr (PCer og iPad) ved bruk av Autopilot og Intune	Etablert i forbindelse med skolestart høsten 2023.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr					
Kommuneområde teknologi og endring	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Direktør teknologi og endring	51 417	76 777	79 377	-2 600	-3,4 %
Sum kommuneområde teknologi og endring	51 417	76 777	79 377	-2 600	-3,4 %

Kommentarer til økonomi:

Merforbruket i kommuneområde teknologi og endring skyldes i hovedsak økte utgifter til lisenser.

Det har vært lengre perioder med ikke planlagte vakante stillinger i kommuneområdet. Dette går ut over kvalitet og leveranser, og medfører at utviklingsarbeid som skal gi fremtidige besparelser forskyves.

Kommunedirektøren**Økonomi**

Alle tall i 1.000 kr					
Kommunedirektøren	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2023	Prognose for årsforbruk	Prognose avvik i kr	Prognose avvik i %
Kommunedirektør	6 524	14 622	14 622	0	0,0 %
Sum kommunedirektøren	6 524	14 622	14 622	0	0,0 %

Kommunedirektøren forventer balanse ved utgangen av 2023.